

Gazeta Învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 650

vineri 2 martie 1962

8 pagini 25 bani

Cercul „Micii îndemnătăci” de la Palatul pionierilor din Capitală numără multe membre harnice

Probleme dezbatute la plenara Consiliului S. S. M. F.

Pentru o largă activitate metodică și științifică

În condițiile tot mai bune create dezvoltării științei și învățământului în patria noastră prin grija Partidului Muncitoromân și Guvernului Republicii Populare Române au făcut posibilă și au lărgit continuu activitatea metodico-didactică și științifică pe care mii de profesori de matematică și fizică din țară, membri ai Societății de științe matematice și fizice din R.P.R. o desfășoară cu entuziasm de ani de zile. Recentă plenară a Consiliului S.S.M.F., care a trecut în revistă munca desfășurată în cadrul societății în anul 1961 și a aprobat planul de muncă pe 1962 și planurile tematice ale periodicelor lunare, a arătat că indicația Congresului al III-lea al P.M.R. cu privire la faptul că în prezent activitatea ideologică, munca de lichidare a înfuririlor educației burgheze din conștiința oamenilor este târiful principal al luptei de clasă a orientat activitatea societății și va continua să orienteze în viitor,

făcând-o să acorde o atenție susținută laturii ideologice a tuturor acțiunilor. În 1961 au apărut în periodicele lunare ale societății articole originale asupra unor probleme ideologice ale mecanicii și ale teoriei relativității, materiale în care s-a prezentat dezvoltarea istorică a matematicii și fizicii și s-au dezbatut aspecte practice ale dezvoltării lor actuale (introducere în studiul sistemelor automate, aplicații ale statisticii matematice, aplicații fizico-matematice în minerit, cibernetica, energia termonucleară controlată, sistematizarea problemelor de matematică cu conținut tehnic, programare lineară, izotopi radioactivi). În 1962 periodicele vor acorda o atenție sporită acestor probleme, informindu-și cititorii asupra aspectelor actuale ale luptei ideologice pe plan mondial între teoriile materialiste și idealiste în matematică, fizică, astronomie, combătând pozițiile idealiste reacționare, subliniind contribuția savanților și filozofilor din R.P.R., din țările socialiste, din lumea întreagă la dezvoltarea științei.

O importantă contribuție la ridicarea nivelului ideologic și științific al profesorilor de matematică au adus-o conferințele ținute la Constanța, Ploiești, Iași, Cluj și în alte localități de membri ai Academiei R.P.R. și profesori universitari de prestigiu. Prezentarea de referate și conferințe cu sprijinul filialelor din centrele universitare trebuie să stea și mai departe în centrul atenției societății. Totodată, plenara Consiliului a subliniat importanța organizării sistematice a informării științifice a profesorilor din învățământul mediu.

In vederea perfecționării metodico-didactice a profesorilor de matematică și fizică, în acest an se vor organiza în număr mai mare consfătuiri în cadrul căror vor fi abordate probleme actuale ale predării. De asemenea, vor fi organizate conferințe științifice, discuții, expoziții de material didactic. Bunăoară, în afara instrucțajului asupra unor probleme de acușă modernă, care a avut loc în ianuarie, vor avea loc dezbateri asupra unor probleme privind organizarea experiențelor demonstrative și a lucrărilor practice la fizică, modernizarea predării matematice în școală medie, efectuarea calculelor aproximative și numerice în școală medie, activitatea cercurilor pedagogice de specialitate, introducerea în școală medie a unora din noile cuceriri ale fizicii, studiul matematicii economice în învățământul mediu, pregătirea profesorilor de matematică și fizică în universități și instituții pedagogice.

Tot pentru a contribui la îmbunătățirea pregătirii științifice a profesorilor societățea va organiza cursuri de vară la specialitățile matematică și fizică, ținând seamă de experiența bună dobândită pe această linie în anul trecut.

Pentru a contribui la întărirea legăturii învățământului matematică și fizică cu practica, societatea va organiza un concurs de probleme care să reflecte aplicațiile acestora în producție. În vederea informării profesorilor de specialitate asupra principalelor procese tehnologice a procezelor celor mai răspîndite de prelucrare a materialelor, a cunoașterii elementelor de construcție a mașinilor se vor organiza vizite periodice în întreprinderi, sub conducerea unor ingineri și tehnicieni. Toate filialele și subfilialele vor alcătui planuri speciale de colaborare pe plan local cu ASIT.

În acest fel, paralel cu dezvoltarea armonioasă a întregului tineret școlar, se vor ridica din rîndurile acestuia mai mulți sportivi valoroși ale căror performanțe vor face să crească gloria sportivă a țării. Prin însăși tendințele vîrstelor tinerei să intre o atracție deosebită spre sport. Să îndrumăm cu pricere aceste tendințe firești ale tineretului, contribuind la creșterea unei generații viu-guroase de constructori ai societății.

Educația fizică în școală

În anii construcției socialiste, educația fizică și sportul au devenit componente importante ale muncii de formare a tineriei generației. Larga extindere a educației fizice și a sportului din țara noastră, sprijinul însemnat de care se bucură această formă specifică de educație din partea partidului și guvernului se explică prin rolul important al activităților sportive în aer liber, ca și al culturii fizice în general, pentru creșterea unui tineret sănătos și viguros.

Făcând bilanțul mișcării sportive și al activităților desfășurate pe linia educației fizice a tineretului, prima conferință a Uniunii de Cultură Fizică și Sport, desfășurată în Capitală la sfîrșitul săptămânii trecute, a subliniat în mod deosebit importanța educației fizice și sportive a tineretului din școli, a scos în evidență dezvoltarea de masă a mișcării sportive în rîndul elevilor. Iată cîteva dovezi grăitoare în această privință. În școlile din întreaga țară activează 600 de asociații sportive, cuprinzînd numeroase secții. Numai la competițiile desfășurate în cursul anului 1961 au participat peste 100.000 de elevi. La dispoziția elevilor care practică sportul se află sute de tenenuri și săli de sport, mate-

ticarea exercițiilor fizice și a sportului în școli. Există largi posibilități de a amenaja pe lîngă fiecare școală la orașe ca și la sate, baze sportive simple – piste de alergări, terenuri de volei și baschet, terenuri de handbal – precum și locuri în care elevii claselor mici să practice jocurile sportive. Secțiile de învățămînt și cultură ale sfatelor populare, s-a arătat la consfătuire, au datoria să îndrumă conducerile școlilor spre folosirea tuturor posibilităților locale în vederea amenajării unor asemenea baze sportive prin munca patriotică a elevilor.

Numeroase exemple, cum este cel al Școlii medii cu program special de educație fizică din Brașov, ai cărei elevi au obținut rezultate deosebite la examenul de maturitate din anul trecut, dovedesc în același timp că practicarea sportului poate fi îmbinată în cele mai bune condiții cu pregătirea școlară tehnemică.

Trăind pe larg toate problemele desfășurării educației fizice și sportive în rîndurile tineretului, prima conferință a U.C.F.S. a trasat totodată și perspectivele de viitor ale acestei activități, astfel încât ea să aducă o contribuție tot mai eficientă la educarea comunismă a tineriei generației. O primă problemă dezbatută pe această li-

ticare exercițiilor fizice și a sportului în școli. Există largi posibilități de a amenaja pe lîngă fiecare școală la practicarea sporturilor complete. Înțîind pe elevi în aceste discipline sportive, profesorii de educație fizică și instructorii sportivi nu trebuie să pună de la început accentul pe elemente dificile de specializare – așa cum greșit s-a procedat în unele școli – ci pe jocuri cu elemente atractive, pe jocuri-concurs.

Prin dezvoltarea pregătirii fizice generale a elevilor aceștia vor putea fi antrenați către participarea masivă la campionatele școlare, la spartachialele tineretului, la campionatele de juniori organizate la diferite discipline sportive. De asemenea, masa tineretului de la sate trebuie antrenată mai larg către participarea la competițiile sportive dotate cu „Cupa Agriculturii”.

În acest fel, paralel cu dezvoltarea armonioasă a întregului tineret școlar, se vor ridica din rîndurile acestuia mai mulți sportivi valoroși ale căror performanțe vor face să crească gloria sportivă a țării.

Prin însăși tendințele vîrstelor tinerei să intre o atracție deosebită spre sport. Să îndrumăm cu pricere aceste tendințe firești ale tineretului, contribuind la creșterea unei generații viu-guroase de constructori ai societății.

conf. univ. TIBERIU ROMAN
secretar general al S.S.M.F.

Pe urmele materialelor publicate

„Observații privind un manual de geografie”

În „Gazeta Învățământului” nr. 647 din 9 februarie 1962 a apărut, sub titlul de mai sus, un articol în care erau semnalate o serie de omisiuni existente în manualul de geografie pentru clasa a V-a, ediția 1961.

În răspunsul său la acest articol, redacția de geografie din cadrul Editurii de stat didactice și pedagogice, însușindu-și criticiile aduse, ne face cunoscut că a luat măsuri ca la viitoarea ediție a manualului denumirele apelor Dvina de nord și Dvina de vest, precum și denumirea Cîmpiei Europei de est (Marea Cîmpie Rusă) să fie trecute pe harta Europei. O serie de alte denumiri — cum sunt Peciora și lacurile Geneva, Constanța, Ohrida și Prespa — nu pot fi trecute pe harta schematică a Europei, deoarece spațiul acesta este prea mic. Pentru ca această lipsă să fie înălțată, denumirile respective au fost trecute pe hărțile fiecărei hărți (hărțile de la paginile 62, 66, 96 și 104). De asemenea, nu figurează pe harta Europei curentă oceanici fiindcă la dimensiunea hărții nu se poate arăta și nici trasa originea acestor curenti.

Hărțile politice ale Asiei și Europei vor fi introduse și ele într-o ediție viitoare.

Lecție de botanică „pe viu”, în seră

Răspuns la întrebări

Un grup de cadre didactice de la Grupul școlar minier din Lupeni ne întrebă dacă există filme didactice confectionate, de unde și prin ce modalitate se pot procura.

În răspunsul nostru, filmele didactice se imprumută gratuit (pe termen limitat) de la Arhiva Națională de Filme din Jilava, str. Sabău'ui nr. 1, raionul Nicolae Bălcescu, București. Pentru a obține filmele necesare se trimite o adresă către Arhiva Națională, în care se indică ce fel de aparat de proiecție cinematografică are școala respectivă. În urma adresei școală primește un catalog al filmelor,

din care își poate alege filmele necesare.

Sintem întrebați într-o din scrisorile noastre recentă că directorul școlii poate să intre în clasă la jumătatea orei pentru a asista la acea oră.

Credem că în această privință nu mai există nici un dubiu. Nu este bine de bună seamă, pentru că în rândul elevilor este întrebată atenția elevilor și a profesorului este distrasă și pentru că asupra unei lecții cunoscute numai parțial nu se pot trage suficiente concluzii.

„Sanda învață limba rusă”

De curind a apărut în librării volumul „Sanda învață limba rusă”, primul din seria manualelor de limba rusă inițiate de Editura științifică și destinată copiilor între 4 și 14 ani.

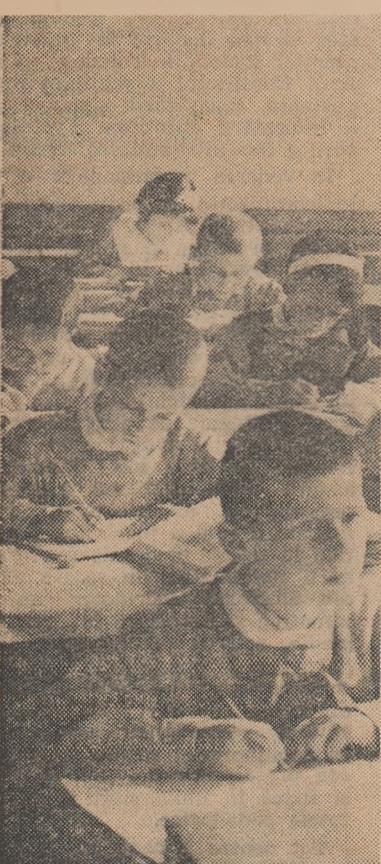
Acest prim volum se adresează copiilor de vîrstă preșcolară, între 5 și 7 ani. Scopul lui este de a-i familiariza, într-o formă accesibilă și cît mai atractivă, cu cele mai uzuale cuvinte și expresii ale limbii ruse, legate de preocupările lor, precum și de a le forma deprinderi de pronunție și de conversație cît mai corecte.

Întregul material este prezentat exclusiv pe cale intuitivă, pe baza ilustrațiilor. De asemenea

cartea cuprinde numeroase exerciții, constând din jocuri cu ajutorul cărora copiii vor putea să assimileze mai ușor materialul respectiv.

Volumul II din seria „Sanda învață limba rusă” se va adresa copiilor de vîrstă școlară, între 7 și 9 ani. El va începe cu studierea alfabetului, cu cîteva noțiuni de ortoepie și aplicații gramaticale, urmărindu-se astfel o cît mai deplină concordanță între cunoștințele de limba rusă și cele de limbă română pe care copiii le capătă la școală.

Ș.T. M.

In ora de compunere

Pentru o largă activitate metodică și științifică

(Urmare din pag. 1)

ansamblului activității sociale

O mare parte din activitatea desfășurată de societate se va referi la pregătirea tineretului școlar. Aceasta se va realiza prin larga difuzare a periodicelor pentru tineret, prin miile de elevi care colaborează la rezolvarea problemelor publicate în aceste periodice, prin zecile de cercuri de elevi organizate de filiale și subfiliale, ca și prin olimpiadele de matematică și fizică pentru elevii școlilor medii, profesionale, pedagogice și tehnice. În 1961 societatea a acordat o atenție specială cercurilor de elevi pe orașe, organizând trei confațuturi interregionale care au permis un bogat schimb de experiență între profesorii ce conduc aceste cercuri.

Se întărește an de an tradiția

40.000 de elevi prezenți la etapa locală a olimpiadei în 1961, ca și creșterea numărului de centre în 1962 să devadă în acest sens. Dacă se va realiza și îmbunătățirea întrecerii între cercuri, organizată de „Gazeta matematică și fizică” serie B, așa încât să se evite supraîncarcarea elevilor, gama mijloacelor de antrenare a tineretului școlar se va dovedi tot mai largă și mai cuprinzătoare.

Subliniind creșterea numărului participanților la etapa locală a olimpiadelor din acest an, mai mult vorbitor au arătat că este necesar să se ia măsuri organizatorice corespunzătoare (de exemplu, organizarea mai multor centre în marile orașe) dar să se asigure și îmbunătățirea pregătirii candidaților. În acest scop societatea orientează pe profesorii de specialitate să rezolve cu elevii probleme conținând

studiu teoremelor directă, reciprocă și contrară etc.

În plenara Consiliului s-a acordat un loc important orientării tineretului spre studiu matematic și fizică. Acad. profesor G. Moisil, președintele S.S.M.F., a cerut filialelor și subfilialelor să intensifice acțiunea de orientare a tineretului spre profesioniile de matematician și fizician, tot mai larg solicitând dezvoltarea continuă a industriei noastre sociale, de nevoie și perfecționării ei, de cérințele multilaterale ale dezvoltării științei și culturii, care au nevoie în măsură din ce în ce mai mare de oameni bine pregătiți la matematică, mecanică teoretică, fizică. Tov. G. Moisil a subliniat în același timp condițiile tot mai bune create în ultimii ani în vederea pregătirii la un nivel înalt a matematicienilor și fizicienilor, arătând, între altele, că

POSTA

redactiei

Cornelia Pașcanu — Suceava

Timpul servit la așezările culturale se recunoaște ca stagiu de activitate în învățământ dacă așa provenit din învățământ având pregătirea corespunzătoare (profesor-instruitor) sau așa fost încadrat la instituția respectivă după terminarea studiilor care vă dădeau dreptul să intrați în învățământ.

De asemenea, dacă pe parcurs așa absolvit studii superioare se poate recunoscă perioada prestată după această dată. În caz de neîndeplinire a condițiilor de mai sus, timpul respectiv nu se poate include la activitatea de învățământ.

Pentru obiectul ce-l predă (studiu mașinilor cu aplicații practice), neavând cel puțin 5 ani vechime în învățământ sau producție, salarizarea se va face prin asimilare cu cea a profesorilor de la categoria II-a, fiind în anul VI la Institutul Politehnic, grupa 0-3 ani și cu obligația de predare de 24-30 ore săplâmnal.

Luciana Fundulea — Slobozia

Întrucât la data de 1 august promovasejii anul III de facultate și avea 9 ani vechime în învățământ, putea fi încadrată profesor II în grupa de vechime 5-10 ani. Neavând studii terminate, nu putea însă obține gradul definitiv fără examen, ci urma ca după terminarea studiilor să vă prezentați la examenul de definitivat. În această situație nu putea să treceți nici în grupa următoare de vechime decât după terminarea studiilor și obținerea gradului definitiv.

Deoarece între timp ați terminat studiile, aveți dreptul să treceți în categoria profesor I, rămnind însă tot în grupa de vechime 5-10 ani pînă la obținerea gradului definitiv. Obligația de a vă înscrive la examenul de grad vă revine dv. și puteți face acest lucru în termen de 3 ani de la terminarea studiilor. Interpretarea dată de secția de învățământ și cultură a raionului Slobozia referitor la încadrarea dv. este justă, prin urmare aveți dreptul la salariu ca profesor I, grupa 5-10.

Elena Ivănescu — Brăila

Majorarea de 10% pentru predare în școlile tehnice, ca și majorarea pentru predarea la învățământul serial sau în școli speciale face parte integrantă din salariul tarifar și, ca atare, se ia în considerare la calcularea indemnizației pentru concediul de odihnă și a pensiei.

I. Boros — Jimbolia

Profesorilor de la școlile profesionale care predau obiecte pentru care obligația de predare săplâmnală este de 18 ore (limba română, matematică etc.), li se pot alcătuia norme didactice anuale.

ziție o mașină electronică de calcul, mașini analogice, laboratoare de relee, o bibliotecă specializată.

Se dezvoltă și activitatea societății în rîndul studenților, viitori profesori de matematică și fizică. Astfel, în anul acesta vor participa la concursurile studenților și studenților institutelor pedagogice de trei ani. Filialele universitare urmărează să acorde o atenție mai susținută muncii în rîndul studenților nu numai prin intermediul concursului, ci și prin acțiuni speciale pentru viitorii profesori, organizate cu sprijinul U.A.S.

Plenara Consiliului S.S.M.F. a acordat atenție cuvenită principalelor probleme care stau în fața societății. Concluziile adoptate, concretizate în planul de muncă pe anul curent, sprijinul ce-l primește societatea din partea Ministerului Învățământului și Culturii și al organelor sale și, mai presus de toate, îndrumarea întregii sale activități de către partid constituie premise sigure că în acest an Societatea de științe matematice și fizice din R.P.R. își va spori contribuția la dezvoltarea activității metodico-științifice în domeniul matematicii și fizicii și

Obligația de predare la catedră este de 630 ore, pentru care cadrele didactice primesc salariul tarifar de bază. Orele prestate la examenele de promovare și de diplome sunt activități care se încadrează în norma anuală de 720 ore și nu sunt retribuite în plus, pe salariul de bază. Ni se pare însă o anomalie ca un profesor să fie încadrat la două discipline atât de diferite cum sunt limba română și matematică, în afară de cazul cind profesorul respectiv ar avea calificarea corespunzătoare pentru ambele discipline.

În ceea ce privește plata profesorului examinator la examenul de admitere, în mod grosier i s-au calculat 80 ore cind, potrivit instrucțiunilor în vigoare, un profesor examinator nu poate fi retribuit decât pentru cel mult 40 ore. De altfel, acest profesor nici nu poate fi numit în comisie pentru ambele discipline (limba română și matematică), el având dreptul să examineze la o singură disciplină.

Cadrele didactice beneficiază de concediu de odihnă în timpul vacanței de vară (1 iulie - 31 august). În aceste luni legea cadrele didactice primesc indemnizația de concediu chiar dacă sunt reținute pentru diverse activități. În schimb, între 1-15 septembrie cadrele didactice nefiind în concediu primesc salariile tarifare la care au dreptul, potrivit normei repartizate în anul secundar anterior, inclusiv majorările și sporurile cuvenite. Pe perioada 1-15 septembrie cumulul de îngrijiri nu se retribue.

Costache Ioan — comuna Văleni — raionul Galați

Potrivit instrucțiunilor în vigoare, timpul că ați lucrat în producție în specialitatea pe care o predă vi se poate considera ca stagiu în învățământ pentru funcția de profesor de cultură tehnică specială, numai dacă în acest timp aveați studii superioare complete. Deoarece din serviciile Dvs. rezultă că abia acum sănseți în curs de calificare ca profesor, în acest caz, timpul servit în producție nu se consideră ca stagiu în învățământ.

Gheorghe Butoi — comuna Tichiște — raionul Brăila

Prin instrucțiunile ale M.I.C. s-a stabilit că începînd de la 1 septembrie 1960 norma didactică a profesorilor care predau cunoștințele agricole și lucrările practice agricole la școlile din mediul rural este de 18 ore săplâmnal, iar nu de 24 ore. Acest lucru este precizat și prin îndreptarul trimis de M.I.C. sechilor de învățământ și cultură. Prin urmare norma Dvs. didactică este de 18 ore săplâmnal, iar orele ce depășesc această normă sunt considerate cumul fiind retribuite cu suma corespunzătoare din cota de 40% din salariul funcției indeplinite pentru 1/2 normă.

In cazul cumulului, la stabilirea remunerării se ia în considerare numărul orelor ce depășesc noua didactică săplâmnală, după planul de învățământ indiferent de numărul zilelor lucrătoare din timpul unei luni. Pentru cazurile de suplinire a unui cadru didactic aflat în concediu de bolnavie, naștere sau studii, se face plată cu ora. De altfel, problemele ridicate de Dvs. sunt lămurite prin îndreptarul M.I.C.

Maria Strîmbeanu — Sadu

Intrucât, la data de 1 august 1959 nu vă aflați în învățământ fiind reincadrata după această dată, puteți beneficia de drepturile de salarizare potrivit studiilor și stagiu de activitate servit în învățământ, având însă obligația de a vă prezenta la examenul de definitivat în termen de maximum 3 ani.

Constantin Timofte, Vasile Vasilescu, Bucur N. Coștoacă, Dumitru Micău, Vasile Dumitrescu, Fevronie Bîrliba, Bela Kis, Ruxandra Mișon, Lilișana Vladescu, Stefan Vasiliu, Ruxandra Moraru, Ghencaglie G. Trofim, Alexandru Stroie, Grigore Bălăceanu.

Pentru problemele de salarizare pe care le ridicăți adresati-vă direct vecinilor de învățământ și

Predarea cunoștințelor agricole în dezbaterea cadrelor didactice

Dezvoltarea multilaterală a agriculturii noastre sociale, sarcinile privind întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective și creșterea producției la toate culturile cer să se acorde o deosebită atenție pregătirii viitorilor lucrători din domeniul agriculturii, astăzi încă elevi pe băncile școlilor. În realizarea acestelui sarcinii un rol de seamă revine școlilor sășești de cultură generală, care au sarcina de a înarma tineretul cu cunoștințe și deprinderi legate nemijlocit de munca în agricultură.

După cum a arătat analiza efectuată de curind în cadrul unei consfătuiri la care au participat profesori de științe naturale și de cunoștințe agricole, directori ai școlilor de 8 ani și unii președinți de G.A.C. din regiunea București, aici s-au obținut în ultimii ani, pe această linie, o serie de realizări îmbucurătoare. Un mare număr de elevi ai școlilor din regiune au dobândit bogate cunoștințe și deprinderi agricole lucrând pe terenurile școlare și îndeosebi pe ogoarele gospodăriilor agricole colective. Existența în regiunea București a peste 200 de gospodării agricole colective milioane și multimilioane, în care muncesc cu pricepere numeroși colectivisti cu o bogată experiență, a creat condiții tot mai bune pentru organizarea activității practice în producție a elevilor. În acest fel ei au avut posibilitatea să-și aplice cunoștințele teoretice în condiții naturale, s-au conving de eficiența muncii cu mașini și unele mecanizate pe baza regulilor agrotehnice înaintate. Totodată, practica în gospodăria agricolă colectivă a constituit un mijloc important de educare comunistă a elevilor.

Analizind activitatea celor 80 de școli din regiunea București ai căror elevi își efectuează munca practică pe terenurile de cultură din gospodăriile agricole colective, participanții la consfătuire au relevat realizările și lipsurile ei. S-a scos astfel în evidență faptul că, datorită muncii atentei a profesorilor de specialitate, a dirigenților și directorilor, cit și datorită colaborării strânsă a acestora cu cadrele tehnice din G.A.C. elevii care au lucrat în gospodăriile din comunele Budești (raionul Oltenia), Slobozia Mîndru (raionul Turnu-Măgurele), Fetești (raionul Giurgiu), Căzănești (raionul Slobozia) și altele au obținut rezultate apreciabile în munca lor. În școlile susamintite, ca și în alte școli din regiune, activitatea practică a fost organizată pe clase și grupe de 10-14 elevi, de care a răspuns cîte un elev fruntaș sub supravegherea unui profesor. Munca elevilor a fost în astă fel planificată încît să nu stînjenească îndeplinirea planului de producție al gospodăriilor. În organizarea activității practice în G.A.C. au fost respectate totodată cerințele de ordin pedagogic, asigurîndu-se accesibilitatea lucrărilor prin dozarea efortului fizic în concordanță cu particularitățile de vîrstă ale elevilor.

O serie de școli din regiune s-au preocupat de confectionarea unor unele care să poată fi mînuite cu ușurință de elevii mici. Astfel, la școala din Balaciu, raionul Urziceni, s-au confectionat săpalige pentru elevii clasei a V-a. În realizarea acestui obiectiv s-a evidențiat directorul școlii, tovarășul Constantin Cojocaru, care a dovedit o permanentă preocupare pentru organizarea activităților practice.

Preocupîndu-se de înlăturarea supraîncărcării elevilor, numeroase școli au căutat ca terenurile pe care lucrează aceștia să fie cîte mai aproape de școală. În consfătuire au fost criticate acele școli care n-au ținut seama de această cerință, supraîncărcînd pe elevi. De exemplu, elevii școlilor din comunele Vasilești, Săbăreni și Cacomeanca au fost nevoiți să străbată distanțe destul de lungi pentru a ajunge la locul unde își efectuau practica.

Cele mai multe școli au dat o atenție deosebită conținutului muncii practice a elevilor, izbuhind să trezească interesul lor

prin varietatea lucrărilor, prin organizarea cît mai științifică a acestora. Imbinarea pricepută a lucrului cu momentele de destindere a menținut mereu proaspătă puterea de muncă a elevilor. O activitate deosebită de atractivă a organizat cu elevii tovarășa Vasilița Sovâlă, profesoră la școala din comuna Jegălia, raionul Fetești, pe terenul gospodăriei agricole colective „Dunărea”. Ea a organizat aici cu elevii clasei a V-a o lecție cu subiectul „Răritul sfeciei de zăhăr”, îndrumîndu-i apoi să aplică în practică cunoștințele dobîndite în cadrul acestei lecții.

Au contribuit mult la obținerea rezultatelor bune și activitățile inițiate de cadrele didactice. Astfel de acțiuni au fost de pildă, întrecerile,

care i-au stimulat în mod deosebit pe elevi. Echipele fruntașe sau grupelor din clasele mai mari au sprijinit pe elevii mici sau pe cei rămași în urmă, ceea ce a contribuit la dezvoltarea spiritului muncii în colectiv. Elevii au fost stimulați în munca și prin evidențierea la gazete de perete sau în ședințele plenare de analiză a muncii. În această direcție s-a folosit cu succes și sprijinul organizației de pionieri, care a evidențiat pe fruntași și a criticat elevii nedisciplinați sau insuficient de activi.

Claritatea scopului pentru care muncesc, perspectiva rezultatelor concrete, aprecierea muncii lor de către cadrele didactice și colectivisti au făcut ca elevii să lucreze cu interes, cu dragoste și entuziasm.

Rezultatele bune obținute de numeroase școli s-au datorat în mare parte și sprijinului acordat de gospodării. De exemplu, gospodăriile agricole colective din comunele Jegălia, Budești, Ceacu, au pus la dispoziția școlilor terenuri potrivite cerințelor precum și utilajul necesar, au asigurat îndrumarea tehnică a lucrărilor etc. S-a realizat astfel o mai strînsă apropiere între școală și gospodăriile agricole colective.

Cadrele didactice preocupate de predarea intuitivă a lecțiilor au cules în timpul activității practice un bogat material didactic: plante în diferite stadii de creștere și dezvoltare, colecții de semințe, sisteme radiculare etc. S-au întocmit de asemenea grafice ce oglindesc diferite rezultate obținute în culturi.

Un loc de frunte în preocuparea celor mai mulți profesori de specialitate din regiune l-au ocupat organizarea lucrărilor cu caracter experimental, ca polenilări încrucișate, determinarea puterii de germinație etc. Prin activități și rezultate frumoase în acest gen, s-a evidențiat profesorul Sima Roti de la școala de 8 ani Budești.

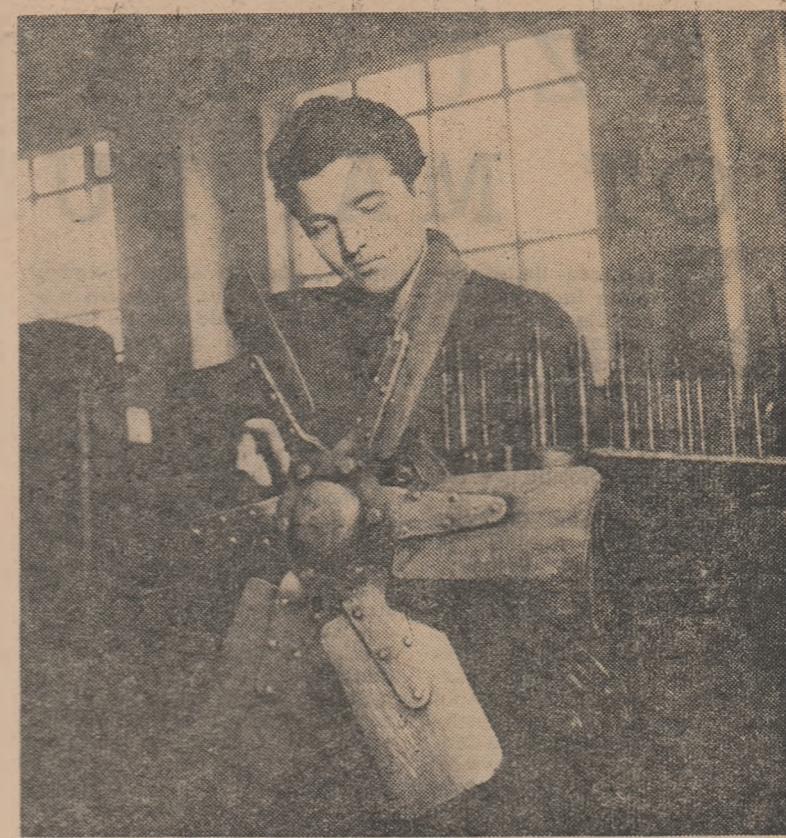
Dezbaterile purtate în consfătuire au scos în evidență și o serie de lipsuri ale unor școli, cum

sunt cele din comunele Dorobanțul, Lita, Lehliu-sat, Săbăreni, Colară care au obținut recolte substanțiale. Aceste rezultate slabă și au dovedit a fi urmarea neînțelegerii de către cadrele didactice a rolului muncii în gospodărie, a alegerii nepotrivite a terenului, sau pur și simplu a lipsei de preocupare pentru rezultatul activității elevilor, pentru analiza acestora.

În mare măsură, lipsurile constatate în unele școli se datorează și slabei preocupări a secțiilor de învățămînt și cultură din raioanele respective, care nu au privit cu suficientă seriozitate și simț de răspundere sarcinile legate de efectuarea practicii elevilor în agricultură.

Prin evidențierea realizărilor, ca și prin semnalarea lipsurilor existente în activitatea școlilor, consfătuirea și ajutarea cadrelor didactice de specialitate, directorilor de școli și secțiilor raionale de învățămînt și cultură din regiunea București să organizeze tot mai bine munca practică a elevilor în agricultură.

C. DEMETRESCU

Studiind motorul de tractor în cabinetul-laborator al școlii

Instruirea practică agricolă

Probleme care trebuie să stea în centrul atenției

Organizarea și desfășurarea lucrărilor practice ale elevilor în agricultură are trăsături specifice față de practica din marile unități industriale. În gospodăriile agricole de stat, în S.M.T.-uri, în gospodăriile agricole colective, elevii școlilor medii care își efectuează munca practică în agricultură au posibilitatea să cunoască întreg procesul producției agricole, să-și formeze deprinderi de munca care să le permită să îndeplinească, organizați în brigăzi și echipe, întregul ansamblu de lucrări necesare unei anumite culturi.

Ne aflăm în preajma începerii uneia dintre cele mai însemnante perioade de lucrări agricole, în cadrul căreia elevii unor școli vor efectua pentru prima oară practica în agricultură. Este bine de aceea să fie cunoscută exper-

iența acelor școli care au obținut în anii trecuți rezultate bune pe această linie, intrucât studierea ei poate ajuta la găsirea și aplicarea celor mai eficiente forme de activitate practică a elevilor.

O experiență pozitivă a dobîndit, de exemplu, în anii trecuți, școala medie „N. Bălcescu” din Rimnicu Vilcea. Fiind situată într-o regiune de deal, unde se găsesc gospodării pomicole și viticole bine înzestrate și dezvoltate, școala a organizat, începînd din anul 1960, instruirea practică a elevilor în domeniul pomiculturii.

Pentru a se asigura succesul instruirii practice a elevilor, au fost necesare o serie de lucrări pregătitoare: studierea condițiilor naturale și economice locale, ca și crearea condițiilor materiale și tehnice necesare.

Elevii au fost constituiți în brigăzi, grupe și echipe de munca, ceea ce a asigurat trecerea lor, prin rotație, prin toate fazele succese ale unei lucrări. Aceasta a înlesnit îndrumarea și supravegherea lor, dînd totodată posibilitatea ca fiecare elev să poată lăua parte în mod efectiv la lucrările efectuate. Munca pe echipe stabile a contribuit la crearea unui spirit trainic de colectiv și a întărit spiritul de răspundere pentru buna efectuare a lucrărilor.

Responsabilitatea grupelor și echipelor se schimbă săptămânal, astfel încît prin rotație, toți elevii au putut îndeplini această sarcină de incredere și răspundere.

Executarea lucrărilor practice s-a succedat în ordinea următoare: recapitularea cunoștințelor anterioare; motivarea științifică a necesității lucrării curente; anunțarea subiectului acesteia, prezentarea ei în ansamblu și prezentarea părților principale; demonstrarea lucrării de către profesor; executarea ei, individual sau pe echipe de către e-

levi; controlul și îndrumarea lucrării de către profesor; recapitularea operațiilor executate în ziua respectivă; învățămîntul practice în legătură cu lucrarea executată și desprinderea concluziei finale de către profesor.

Desigur, structura aceasta nu trebuie privită ca un sablon, ci adaptată de la caz la caz, în funcție de lucrarea ce urmează a fi executată și de factorii locali.

In cadrul instruirii practice, elevii au executat gropi pentru plantatul pomilor pe o suprafață de 2,50 ha, au scos un număr de 500 puieți de pomi pentru a-i planta pe această suprafață, au efectuat lucrări de protejare a pomilor contra rozătoarelor pe o suprafață de 1,5 ha, precum și lucrări de întreținere a pomilor, de săpat și udat, stropitul împotriva dăunătorilor vegetali și animali, tăieri de formare a coroanei pe o suprafață de 2 ha, împărtășirea îngrășămintelor necesare etc.

Toate constatăriile și observațiile făcute de elevi în timpul munca au fost consemnate în caietele de practică, ceea ce a susținut însușirea și sistematizarea noilor cunoștințe și deprinderile practice.

Principalele învățămîntul ale experienței școlii medii din Rimnicu Vilcea, ca și a celorlalte școli cu instruire practică în agricultură relevă necesitatea organizării sistematice, fundamente din punct de vedere metodice a muncii, ca și la necesitatea îndrumării tehnico-științifice a acestei munci în tot timpul desfășurării ei.

ACESTE probleme trebuie să fie continuu în centrul atenției profesorilor de specialitate din școlile medii în care se va organiza în anul acesta instruirea elevilor în producția agricolă.

În vizită la o gospodărie agricolă colectivă

Gospodăria agricolă colectivă din satul Drislea este cunoscută în comuna Trusești ca o gospodărie fruntașă. De la intrare vizitorul este impresionat de ordinea și bunăstarea care domină aici. În fiecare sector al gospodăriei se constată grijă de buni gospodari și colectiviști, în frunte cu vîreducitorul lor președinte, tovarășul Savel Cojocaru.

De la acești oameni harnici și pricinuți, elevii școlii de 8 ani din Ionășeni au avut multe de învățat în cursul unei vizite pe care au făcut-o în gospodărie. Întîmpinăți cu dragoste de brigadierii ei s-au răspîndit apoi în sectoarele colective, unde au ascultat explicații interesante.

Au început prin a vizita atelierele de reparat unele, unde au văzut plugurile, săpătorile și îngropătorile reparate, gata de a fi folosite. Apoi au vizitat grăjdurile, unde brigadierul zootehnician le-a dat explicații asupra raselor de vite, a felului cum să intreținu-

te și a producților obținute. Elevii au pus întrebări interesante de produsul de lapte a raselor de vaci. Din explicații primite ei au înțeles legătura dintre producția de lapte și îngrijirile ce se dau animalelor.

Foarte mult i-au interesat pe elevi cifrele cu privire la realizarea gospodăriei, la depășirile de plan la diferența producției, ca și la cîștigurile colectivilor.

Seară, pornind spre casă, fiecare elev a dus cu sine o bogăție de impresii noi și interesante despre viața gospodăriei colective. Vizita le-a dat posibilitatea să vadă în realitate o serie de lucruri despre care învățaseră la lecții în școală și a fost în același timp un bun prelejer de educare cetățenească a elevilor, de dezvoltare a interesului și dragostei lor pentru munca în gospodărie agricolă colectivă.

B. V.

TRAIAN BECIU

REZULTATE TOT MAI BUNE

tudierea limbii române în școlile sau secțiile cu limbă de predare ale naționalităților conlocuitoare are un rol deosebit de însemnat în întărirea frăției dintre tinerii români și tinerii aparținând naționalităților conlocuitoare din țară.

Majoritatea cadrelor didactice care predau limba română în școlile și secțiile cu limba de predare maghiară din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară se pregătesc conștiincios pentru lectii, își ridică neconitenit nivelul politic și profesional. În această privință amintim ca exemplu pozitiv pe profesorii Cornelia Sticlaru din Luduș, Iuliu Moldovan din Sărmas, Marta Marmor, Corina Tîrnoveanu și Zoltan Mora din Tg. Mureș, Elisabeta Pall și Bela Pall din Gheorghieni, Giella Konesag din Joseni și alții.

Apreciind rezultatele examenelor de absolvire și maturitate cît și ale celor de admitere în clasa a VIII-a, se constată că elevii vorbesc cu mai multă ușurință românește decît în anii precedenți, au un vocabular mai bogat, cunosc mai multe texte literare și citesc mai multe cărți în limba română.

În general rezultatele cele mai bune se obțin în acele școli unde elevii maghiari trăiesc și învăță împreună cu elevii români, desfășoară laolaltă diferite activități extrașcolare. Au obținut frumoase rezultate în această privință școlile medii din Reghin, Toplița, Tîrnăveni, Tg. Mureș, Singeorgiu de Pădure s.a., precum și numeroase școli de 8 ani ai căror elevi converzează ușor în limba română, se exprimă mai cu indemnare și mai frumos decît la acele școli unde studiul limbii române se restrînge exclusiv la predarea în clasă.

Ca metodă de bază în predarea limbii române se folosesc conversația în limba română. Scopul urmărit este de a-i deprinde pe elevi cu conversațiile uzuale, de a combate tendința unora dintre ei spre formularea răspunsurilor în gînd în limba maghiară și spre traducerea lor cuvint cu cuvint în limba română.

La orele de literatură scriitorii și operele care urmează să se

ormarea noțiunilor abstrakte este una din cele mai complexe și mai importante probleme ale predării istoriei în clasa a V-a. Ele-

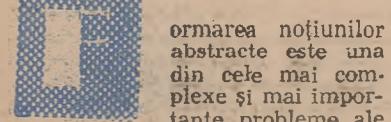
vii acestei clase au dobîndit o serie de cunoștințe de istorie încă în clasele I-IV, au unele reprezentări care pot sta la baza înțelegării noțiunilor, au capacitatea de a judeca, dar compară, generalizează și sintetizează cunoscute. Sarcina profesorului este de a-i ajuta tocmai în această direcție.

Practica școlară arată că profesorii care predau istoria în clasa a V-a adoptă în problema formării noțiunilor poziții foarte felurite. Unii socotesc că noțiunile complexe se formează în mod spontan, ca rezultat al predării istoriei de-a lungul anilor și, ca atare, ele nu solicită o preocupație specială. Dar părerea că noțiunile se desprind de la sine din studierea faptelor istorice este, după cum o dovedește experiența, neîntemeiată. Elevii nu pot ajunge singuri la generalizări și abstracții. Chiar unele sondaj efectuate în clasele a X-a și a XI-a arată că, deși elevii rețin definițiile unor noțiuni ab-

strakte, generale, dacă nu li s-a explicat conținutul noțiunilor nu știu să opereze cu ele și fac confuzii. De exemplu, vorbind despre formarea statului dac în timpul lui Decebal, o elevă din clasa a XI-a a afirmat că „dacii nu erau organizați și de aceea să simțim nevoia înființării statului”. După cum se vede, eleva aceasta a redus statul la organizare.

Alii profesori definesc noțiunile de la primul contact al elevilor cu ele, anticipind cunoștințele faptele necesare înțelegării conținutului lor. Aceasta face ca elevii să-si înșuească noțiunile în mod formal, să nu dobândească pricperea de a analiza fenomenele, de a descoperi esența lor. Ca rezultat al unei asemenea „însușiri” a noțiunilor, elevii clasei a V-a a unei școli din Cluj au putut definii statul, slavagist arătînd că el este un instrument de asuprire, dar întrebări ce înțeleg prin aceasta să facă afirmații confuze.

De altfel, nici manualul de istorie pentru clasa a V-a nu îi orientează pe profesori spre munca de formare gradată a noțiunilor. Manualul formulează unele noțiuni prea devreme, înainte ca elevii să fie pregătiți pentru în-

telegereea lor, sau folosește noțiuni pe care nu le explică. De exemplu, la lecția „Formarea societății omenesti în epoca metalelor” (pag. 19), se vorbește despre apariția sclaviei și a statului înainte ca elevii să aibă cunoștințe concrete în legătură cu aceste fenomene sociale.

Inșușirea noțiunilor abstrakte reprezintă un proces psihic complex, care se infăptuiește treptat și care, desigur, nu se realizează de la sine, ci reclamă o dirijare permanentă, conștientă. Practica arată că noțiunile pot fi înșușite de către elevi prin înțelegerea și înșușirea treptată a elementelor esențiale ale acestor fenomene.

Prima etapă de formare a noțiunilor este aceea a creării reprezentărilor din care ulterior se vor desprinde elementele esențiale. În acest scop ne putem servi de materialul pe care ni-l oferă ilustrațiile, tablourile, obiectele, adică materialul intuitiv, literatura beletristică și povestirea vie a profesorului. Desigur, noțiuni cum sunt „clase sociale”, „statul”, „orînduirea comunei primitive” etc. nu pot fi ilustrate. Dar pot fi ilustrate unele din elementele componente ale acestor noțiuni. De exemplu, analizind cu elevii tablouri care ilustrează munca

PROBLEME ALĂ PREDĂRII LIMBII ROMÂNE ÎN ȘCOLILE CU LIMBA DE PREDARE MAGHIARĂ

exprimarea orală și scrisă a elevilor este încă deficitară, săracăcioasă.

Dar ceea ce este specific predării limbii române în școlile și secțiile cu limba de predare maghiară din regiunea noastră nu sunt aceste lipsuri, ci tendință spre cît mai bună desfășurare a lecțiilor, ca și sprijin folosirea tuturor mijloacelor oferite de activitatea în afara clasei în vederea lărgirii și consolidării cunoștințelor elevilor.

Un asemenea mijloc îl constituie, de pildă, cercurile de lectură literară și cercurile de literatură în cadrul căror elevii, sub conducere profesorilor de specialitate, tratează teme de sineză literară, fac paralele între operele scriitorilor români și maghiari (Sadoveanu-Moritz Zsigmond, Eminescu-Petöfi, Caragiale-Mikszath s.a.). Interesantă și instructivă este îndeosebi activitatea cercurilor literare ale școlilor din Tg. Mureș, Odorhei, Reghin, Luduș, Tîrnăveni.

Diferite concursuri școlare, ca „Frumoasă ești patria mea” și „Drumetii veseli”, contribuie de asemenea la însușirea limbii române. O contribuție însemnată la realizarea acestui scop o aduc și cîştigarea organizată a presei în limba română, auditiile de radio în colectiv, excursiile tematice urmate de discuții și compunerii, vizionarea organizată a unor spectacole în limba română etc., care dezvoltă în același timp la elevi sentimentul de dragoste fierbinte față de patrie, internaționalismul proletar.

O condiție importantă pentru îmbunătățirea predării limbii și literaturii române este ridicarea la un nivel mai înalt a muncii metodice din școli.

Există numeroase colective pedagogice care își dă seama de importanța acestei probleme. Demn de remarcat este exemplul pozitiv al școlii medii nr. 2 din Reghin, care a discutat în consiliul pedagogic felul cum contribuie fiecare profesor, indiferent de specialitate, la dezvoltarea exprimării corecte a elevilor, în special a exprimării scrise. Referatul intitulat „Munca metodică a cadrelor didactice pentru îmbunătățirea exprimării orale și scrise a elevilor”, elaborat de un pro-

fesor de limba română și unul de limba maghiară, a inclus un bogat material faptic. În prealabil s-au făcut numeroase interaștențe, verificări de caiete la toate specialitățile; direcția școlii a asistat la numeroase lecții, cu care ocazie a urmărit în special felul cum se realizează dezvoltarea exprimării orale și scrise a elevilor. Trebuie menționată activitatea creațoare a directorului acestei școli, tov. Iuliu Szasz, care a ajutat cu pricinere tinerele cadre, sprijinind inițiativele și căutările lor.

Mai sunt însă și o serie de școli, îndeosebi în raioanele Gheorghieni și Reghin, unde activitatea metodică se desfășoară formal. Se prezintă referate generale, rupile de situația școlii. Discuții pe marginea lor sunt lipsite de combativitate, nu se caută cîteva metode pentru înțelurarea lipșilor. Deși s-a cerut ca predarea limbii române, a istoriei și geografiei, patriciilor să fie analizată periodic în cadrul consiliilor pedagogice, la unele școli din regiune acest obiectiv nici nu figurează măcar în planul de muncă.

Se impune deci săracina de a îmbunătății activitatea metodică în școli. Secțiile naționale de învățămînt și cultură, directorii de școli și cadrele didactice au datoria să acorde mai mare atenție activității de cercetare în acest domeniu, să studieze, să popularizeze și să generalizeze experiența pozitivă. O mare atenție trebuie să se acorde ajutorării cadrelor tinere, cu mai puțină experiență în muncă. Perfectionarea acestora nu se poate realiza numai prin cursurile cu frecvență, care durează o lună. De aceea este necesar să le ajutăm în organizarea studiului individual, să le stimulăm în pregătirea unor lucrări pentru lecturile pedagogice, în participarea la activitatea filialelor Societății de științe istorice și filologice etc.

Există multe și prețioase cărți de metodică și studii privind predarea limbii și literaturii române. Considerăm însă că Ministerul Învățămîntului și Culturii ar ajuta substanțial școlile dacă ar asigura apariția într-un tiraj mai mare a „Metodicii predării limbii și literaturii române” (curs litografiat, ed. 1961).

Avem convingerea că învățind din lipsurile semnalate și popularizînd experiența noastră pozitivă vom obține rezultate și mai bune în predarea limbii și literaturii române.

LIVIU SEBESTYEN

inspector metodist la Secția de învățămînt și cultură a Regiunii Mureș-Autonomă Maghiară

Formarea noțiunilor de

telegereea lor, sau folosește noțiuni pe care nu le explică. De exemplu, la lecția „Formarea societății omenesti în epoca metalelor” (pag. 19), se vorbește despre apariția sclaviei și a statului înainte ca elevii să aibă cunoștințe concrete în legătură cu aceste fenomene sociale.

Inșușirea noțiunilor abstrakte reprezintă un proces psihic complex, care se infăptuiește treptat și care, desigur, nu se realizează de la sine, ci reclamă o dirijare permanentă, conștientă. Practica arată că noțiunile pot fi înșușite de către elevi prin înțelegerea și înșușirea treptată a elementelor esențiale ale acestor fenomene.

Prima etapă de formare a noțiunilor este aceea a creării reprezentărilor din care ulterior se vor desprinde elementele esențiale. În acest scop ne putem servi de materialul pe care ni-l oferă ilustrațiile, tablourile, obiectele, adică materialul intuitiv, literatura beletristică și povestirea vie a profesorului. Desigur, noțiuni cum sunt „clase sociale”, „statul”, „orînduirea comunei primitive” etc. nu pot fi ilustrate. Dar pot fi ilustrate unele din elementele componente ale acestor noțiuni. De exemplu, analizind cu elevii tablouri care ilustrează munca

efectuată de sclavi pe pămînturile stăpinilor, în minele acestora sau pe corăbii, profesorul poate să scoată în evidență anumite aspecte ale relațiilor dintre cele două clase sociale principale din societatea sclavagistă.

Le putem prezenta elevilor și tablouri care să-i ajute de a-și reprezenta instituțiile statului sclavagist. De exemplu, tablouri infăptuind armata în acțiunea ei de reprimare a răsoalelor, table și stilpi pe care sunt inscrise legile, instanțe judecătoare în funcțiune, executarea și aplicarea pedepselor, înregistrarea și perceperea impozitelor etc.

Ordinea în care se expun elementele esențiale ale noțiunilor nu poate fi întâmplătoare, ci trebuie să reflecte legăturile reale, interne ale fenomenului dat. De aceea, dacă vrem ca elevii să rețină esența fenomenului și legăturile lui cu alte fenomene, este necesar să prezentăm de la început elementele esențiale ale noțiunii în ordinea lor logică. De exemplu, pentru a le lămuri noțiunile „clasa stăpinilor de sclavi” și „clasa sclavilor” vom discuta în primul rînd cu ei despre proprietatea stăpinilor de sclavi, apoi despre muncile depuse de sclavi,

două relații dințre aceste clase, despre modul de repartitie a bunurilor și abia după aceea despre aspectele exterioare ale vieții lor.

Unii profesori, poñind de la faptul că aspectele concrete ale vieții sociale sunt mai accesibile elevilor de vîrstă mică, încep prin a le vorbi de locuință brână, îmbrăcăminte etc. Practica arată însă că această cale are urmări negative asupra formării noțiunilor. Dacă li se prezintă elevilor în primul rînd aspecte exterioare, acestea le apar ca fiind elementele cele mai importante ale noțiunii și ei le rețin și le situează pe primul plan chiar dacă ulterior s-au subliniat alte elemente, esențiale. Aceasta duce, desigur, la confuzii și greșeli.

Simpla enunțare a elementelor esențiale ale unei noțiuni nu duce de la început la formarea acesteia nu le fixeză dintr-o dată în mintea elevilor. Fixarea lor reclamă nenumărate reveniri, repetarea cu consecvență a elementelor esențiale în aceeași ordine. De aceea, ori de câte ori este vorba în lecții de clasele sociale din orînduirea sclavagistă, de statul sclavagist etc. este

Pe marginea experimentului de la clasele I – IV

Îndrumare, control, cercetare

eușita experimentului privind predarea cu profesori specialiști la clasele I–IV presupune, printre altele, o grijă susținută pentru îndrumarea și controlul școlilor experimentale, o atenție deosebită pentru cercetarea atență a rezultatelor înregistrate în cadrul aplicării acestui nou sistem de predare. Totuși de aceea în realizarea experimentului la școlile din Capitală se acordă acestor aspecte o atenție deosebită.

Astfel, pentru o cit mai eficientă îndrumare a școlilor experimentale, în București s-au organizat cercuri pedagogice pe specialități în care au fost încadrati atât profesori cât și invățători, precum și un cerc pedagogic al directorilor școlilor experimentale. Aceste cercuri au priorizat un activ schimb de experiență între invățători și profesori, ca și între directori, pe linia generalizării celor mai bune metode și procedee de predare.

Tematica acestor cercuri pedagogice a fost de la început astfel alcătuirea incit să contribuie la îmbunătățirea predării diferitelor obiecte și la îndrumarea mai eficientă de către conducerile școlilor a întregului proces instructiv-educativ. Astfel, în cercul directorilor au fost incluse teme ca „Sistemul de notare”, „Planificarea muncii în școală experimentală”, „Controlul și îndrumarea procesului instructiv-educativ” etc. Temele respective au fost impuse de necesitatea de a adapta munca școlilor, a cadrelor didactice, a directorilor la sarcinile impuse de efectuarea experimentului. Si în cercurile pe specialități au fost incluse teme asemănătoare: „Formarea deprinderilor de calcul mintal la elevii claselor I–IV”, „Folosirea materialului didactic și a diafilmelor la zoologie”, „Rulul audițiilor muzicale la clasele I–IV”, „Legătura dintre predarea caligrafiei și predarea scris-cititului la clasa I”, „Particularitățile lecției de educație fizică la clasele I–IV”, „Problema dozării efortului la lecțiile de educație fizică în clasele I–IV pe baza cunoașterii particularităților anatomo-fiziologice ale copiilor”.

Farcini deosebite în munca de îndrumare și control privind experimentarea predării cu profesori specialiști la clasele I–IV revin comisiilor raionale și comisiile pe Capitală. Acestea urmă-

resc în ce măsură profesorii de la clasele I–IV și-au însușit metodele de predare specifice claselor mici, cum se aplică sistemul de notare, ca și diverse probleme de conținut, cum sint legarea învățământului de viață, de practică, realizarea laturii educative a lecțiilor, tematica și desfășurarea orelor educative. În acest scop au fost efectuate în primul trimestru peste 800 asistențe.

În munca de îndrumare au fost folosite metode variate, printre care organizarea lecțiilor deschise, participarea la consfătuiri de muncă și la ședințele comisiilor metodice în care s-au discutat aspecte desprinse din activitatea claselor experimentale etc. Întrucât munca educativă la clasele I–IV ridică încă o serie de probleme, a fost organizat un larg schimb de experiență pe această temă, la care au participat dirigintări de la toate școlile experimentale din Capitală. Cu această ocazie s-au dat îndrumări concrete cu privire la planificarea muncii educative și la mijloacele de realizare a cerințelor unice. De asemenea, în momentul de față se pregătește o nouă consfătuire pe Capitală a diriginților. Tema va fi: „Cum pregătim și cum desfășurăm ora de dirigenție”. Discuțiile vor fi purtate pe baza asistenței la o lecție deschisă și a unui referat.

Paralel cu activitatea de îndrumare, comisiile, conducerile școlilor și numeroase cadre didactice au efectuat și o largă activitate de cercetare a rezultatelor experimentului pentru a afla cea mai just răspuns la o problemă deosebit de importantă: în ce măsură noul sistem de predare este superior vechiului sistem? Pentru a răspunde la această problemă s-au folosit multiple mijloace de cercetare. Astfel, pentru a urmări nivelul de cunoștințe al elevilor atât la clasele experimentale cât și la clasele de control, s-au organizat asistențe paralele. Aceste asistențe au pus în evidență diferențele dintre clase în ceea ce privește nivelul de cunoștințe al elevilor. Un bogat material de studiu a fost adunat și prin sondajele făcute în scopul verificării prin lucrări de control a nivelului de cunoștințe al elevilor în anumite etape ale anului școlar, pentru a se urmări paralel ritmul de creștere atât la clasele experimentale cât și la cele de control.

Bineînțeles însă că lucrările de

sondaj nu constituie unicul și principalul mijloc de studiere a experimentului. Numai imbinarea lor cu alte mijloace de studiere poate duce la stabilirea unor concluzii juste. De pildă, pentru cercetarea rezultatelor predării educației fizice la clasele I–IV de către specialiști, pentru a se constata dacă noul sistem asigură o dezvoltare fizică mai armonioasă și corectă, unor deficiențe osteo-musculare și de creștere, s-au efectuat măsurători antropometrice și probe sportive.

În vederea studierii modului cum se aplică sistemul de notare la clasele experimentale și de control a fost folosită metoda corectării și notării independente de către invățători și profesori a acelorași lucrări. Astfel, la Școala de 8 ani nr. 111 s-a observat că invățătorii au apreciat unele lucrări cu note mai mari decât valoarea lor reală. Lucrări notate de invățători cu 9 și 8 au fost just notate de profesori cu 8, 7 și 6.

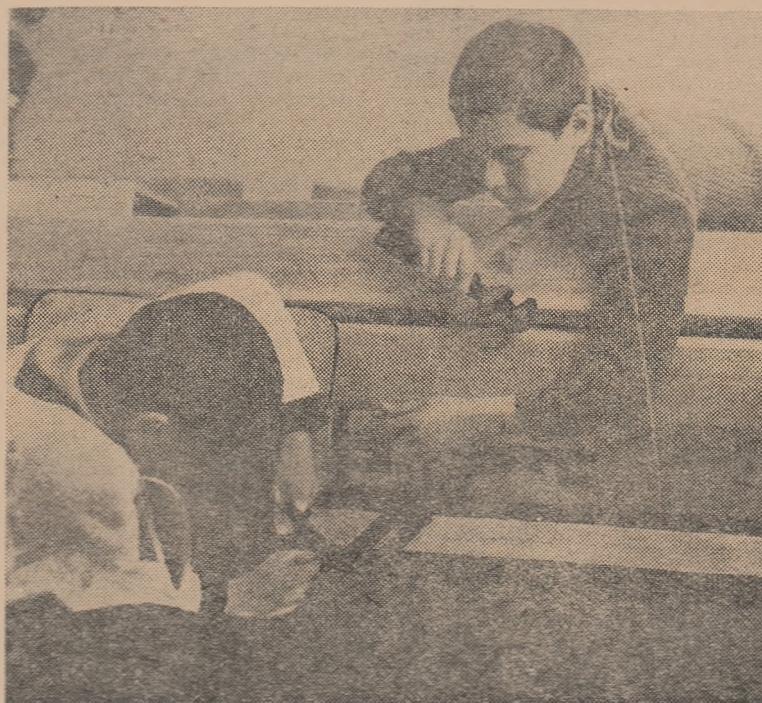
Un element important pentru cunoașterea rezultatelor experimentului îl constituie și caietele

în care cadrele didactice notează permanent constatări și observații esențiale cu privire la felul cum se adaptează copiii la noul sistem de predare, la gradul însușirii de către ei a cunoștințelor, la măsura în care se largeste orizontul elevilor, la măsura în care noul sistem contribuie la dezvoltarea vorbirii, la sporirea interesului pentru obiectul respectiv, observații cu privire la metodele și procedeele folosite și la efectul lor instrucțiv-educativ, analiza factorilor care determină rezultatele pozitive sau negative în legătură cu metodele și procedeele folosite etc. Deși a existat o anumită preocupare din partea cadrelor didactice pentru folosirea cit mai bună a acestor caiete, lipsa de experiență și de îndrumare eficientă din partea comisiilor de cercetare au făcut ca în mare parte observațiile să capete un caracter descriptiv, fără suficiente elemente de analiză.

Pentru cunoașterea opiniei cadrelor didactice și a părinților a fost folosită, pe lingă discuțiile purtate în diverse consfătuiri sau ședințe și metoda anchetei.

Toate mijloacele folosite au permis acumularea unui bogat material documentar necesar stabilirii unor concluzii preliminare.

Inspector G. SIMIONESCU,
Prof. D. FELDMAN,
Prof. T. OPRIS

Ne montăm singuri băncile noi

Consfătuire între educatoare și invățători

Din inițiativa secției de învățămînt și cultură a orașului Brașov a avut loc de curînd în localitate o consfătuire a cadrelor didactice din învățămîntul preșcolar și de la clasele I. Referatul prezentat în consfătuire a scos în relief nevoie de colaborare între educatoarele care lucrează cu grupa mare și invățătorii, care predau la clasele I în vederea cit mai bunei instruiri și educării a copiilor.

Invățătorii claselor I prezintă la consfătuire au înfatit aspecte ale activității elevilor. Ei au arătat că școlarii din clasa I care au frecventat grădinița de copii se deosebesc de ceilalți printr-un vocabular mai bogat, prin faptul că se exprimă mai corect și mai curgător, povestesc cu ușurință întimplările din viață lor, știu să țină corect creionul, să ordonați, au o comportare corectă față de invățători, de colegi. Educațoarele și invățătorii au fost de părere că dacă toti copiii ar fi cuprinși în învățămîntul preșcolar ar putea scurta mult perioada preabecedară.

Participanții la discuții au subliniat că trecrea de la joc — activitatea predominantă în grădiniță de copii — la activitatea de invățător trebuie să se facă în mod organizat, prin mărire dozată a cerințelor. În acest sens a fost apreciat pozitiv continuul noului proiect de programă pentru învățămîntul preșcolar, care prin introducerea la grupa mare a trei activități obligatorii în 2 zile pe săptămînă, contribuie la pregătirea copiilor pentru lecțiiile din școală.

ECATERINA RUSILĂ
Brașov

istorie în clasa a V - a

necesar să se pornească la judecarea fenomenului de la aspectul care a stat pe primul plan, să se respecte aceeași ordine a elementelor esențiale. De exemplu, în cazul claselor sociale — de la stabilitatea faptului că grupul respectiv de oameni are sau nu proprietate și anume ce are în proprietatea lui. Pe această cale se formează treptat și bazele concepției materialist-dialectice a elevilor.

Imaginiile create prin ilustrații sunt lărgite și completate prin literatura beletristică sau prin lectura unor documente istorice. Povestirile referitoare la muncile sclavilor și modul lor de trai, la obligațiile oamenilor liberi, la viața aristocrației sclavagiste largesc reprezentările formate cu ajutorul expunerii profesorului și al ilustrațiilor.

Este de menționat că, deși expunerea profesorului ocupă un loc de frunte în transmiterea cunoștințelor noi, ea nu poate înlocui cu totul ilustrațiile și literatura beletristică. Expunere singulară nu le poate crea elevilor imagini, reprezentări.

Sarcina următoare a profesorului este aceea de a-i ajuta pe elevi să se ridice de la noțiuni cu sferă restrînsă la noțiuni mai generale. În acest scop el trebuie să

le dea posibilitatea de a compara ilustrații de aceeași categorie (unelte de piatră cioplite cu altele de piatră slefuită, muncile sclavilor în diferite domenii, în diferite țări etc.). Analiza comparativă îi ajută pe elevi să vadă unele aspecte comune: caracteristicile uneltele primitive, caracteristicile muncii sclavilor etc. În felul acesta se trag anumite concluzii parțiale, care fac cercetarea spre stabilirea elementelor esențiale ale noțiunilor respective.

Compararea faptelor, datelor, obiectelor, presupune antrenarea elevilor în judecarea lor. Procedeul dominant în această etapă a formării noțiunilor este acela al discuțiilor euristică pentru a-i antrena pe elevi la analiza fenomenelor.

Există însă și unele elemente ale noțiunilor care nu pot fi ilustrate, nici evocate cu ajutorul literaturii. Acestea se desprind, se formează cu ajutorul altor procedee — și anume, prin explicări pe bază de raționamente deductive. Bunăoară, după ce s-au prezentat ilustrații privind proprietatea particulară a aristocraților romani și muncile sclavilor și ale oamenilor

liberi săraci se trece la raționamente. De exemplu, îi vom întreba pe elevi cine muncea în statul roman pe ogoare, în mine, la construcții etc. Pe baza ilustrațiilor văzute, elevii răspund că muncea sclavii „Dar stăpinii de sclavi trebuiau să muncească?”. La această întrebare a noastră elevii vor răspunde că nu, deoarece în locul lor muncea sclavii și oamenii liberi săraci. Subliniem atunci că uneltele cu care muncea sclavii, ca și sclavii însăși erau proprietatea stăpănilor de sclavi, și de aceea și toate producțile muncii erau totale stăpănilor de sclavi. Deci, vom continua noi raționamentul, sclavii munceaun pentru stăpăni lor, iar aceasta se foloseau de roadele muncii sclavilor. Având armată, având totuș puterea, stăpăni de sclavi puteau forța pe sclavi să muncească pentru ei. Ca urmare, stăpăni de sclavi își însușeau toate bucuriile, trăiau o viață de lux și petreceri, în timp ce sclavii și oamenii liberi săraci duceau o viață mizeră.

Prezentind astfel fenomenele istorice profesorul dezvăluie în fața elevilor modul său de a rationa și de a analiza. Urmărindu-l elevii desfășoară același

raționamente și se deprind cu un anumit mod de a judeca.

Cind elementele noțiunii au fost însușite, se pun probleme de creație și înstabilitatea de legături dintre aceste elemente care reflectă fenomenul în totalitatea lui, deci noțiunea. Bineînțeles, pe această treaptă ilustrația, povestirea nu și mai au rostul. Este însă momentul cind putem folosi scheme parțiale, apoi scheme generale.

Prima schemă cu privire la clasele sociale, care se întocmese la primul contact al elevilor cu noțiunea, va cuprinde doar enunțarea lor: a) Aristocrația — foști sefi de ținută, de triburi, conducătorii militari; b) Sclavii — proveniți din prizonieri de război și datornici; c) Oamenii liberi săraci — foști membri de rind ai triburilor.

Atunci cind se analizează strucția socială a popoarelor din an-

tităitate, schema de mai sus se completează. După cum am încercat să arătam, fiecare din metodele și procedeele de predare are un anumit loc în procesul de formare a noțiunilor. Ele sunt eficiente însă numai în unitatea lor, încadră-

pectă mersul firesc al procesului de formare a noțiunilor abstracte.

Fiecare etapă a acestui proces îi sănătățile caracteristice mai aleasne din metodele și procedeele didactice, cu precizarea că în cadrul sistemului amintit diferențe de etape de formare a noțiunilor nu sunt rupte unele de altele. În funcție de noțiunea pe care urmărim să le-o formăm elevilor, în funcție de sistemul concret de lecții, metodele pot varia. În prima etapă, aceea a formării reprezentărilor, având în vedere și etapele ulterioare, profesorul îi va antrena pe elevi în judecarea fenomenelor și în sublinierea treptată a aspectelor lor esențiale. După generalizarea acestora la un anumit nivel, procesul de largire și concretizare a reprezentărilor se reia în cadrul unui alt sistem de lecții, de data aceasta ajungându-se la generalizări mai largi, mai ample.

De aceea metodele și procedeele se intrepătrund, folosindu-se totdeauna acelea care sunt mai adecvate scopului lecției și etapei date a formării noțiunii.

S. CSEHI, R. MIHALEVICI

Cit de interesante sunt observațiile efectuate în laboratorul de științe naturale!

În orele de dirigenție Metode variate

Din experiența muncii pe care am desfășurat-o ca dirigintă în anii precedenți, din observațiile pe care le-am făcut în cadrul unui schimb de experiență organizat în școala noastră asupra orelor de dirigenție ținute de colegii mei, am ajuns la concluzia că un lucru de care trebuie să ne ferim îndeosebi în aceste ore îl constituie discuțiile rigide, solemnă, la care elevii iau cuvințul numai pentru că li se cere. Mi s-a întimplat să întâlnesc uneori la orele de dirigenție adesea ședințe, cu ordine de zi, cu inscrieri la întrebări și discuții.

De aceea în acest an am căutat ca, pe lîngă preocuparea de a alege teme că mai interesante, mai legate de particularitățile clasei, de perspectivele ei, să folosesc metode că mai variate, mai potrivite cu vîrstă elevilor, mai eficiente.

Mi-am dat seama că atunci cind folosesc metoda referatelor se pregătește în vederea orei de dirigenție un singur elev, acela care urmează să țină referatul. Pe lîngă aceasta folosirea prea frecventă a referatelor face ca orele de dirigenție să devină neinteresante pentru elevi. De aceea, acum apelez foarte rar la referate. Utilizez în schimb mult mai des metoda conversației, povestirea combinată cu proiecțiile, auditiile muzicale; filmele și diafilmele.

În ora de dirigenție cu tema „Aspecte din viața și activitatea lui George Enescu”, de exemplu, am inceput prin a povesti viața compozitorului insistând asupra patriotismului său și asupra valorii operelor sale. Folosind apoi aparatul de proiecție, le-am arătat elevilor casa în care a trăit compozitorul, imagini ale lui la diferite vîrste, o horă duminică în curtea casei părintești, coroana și lauri primiți de George Enescu la absolvirea cursurilor superioare ale conservatorului din Viena etc. Ultima parte a orei a fost rezervată audierii celor două rapsodii compuse de Enescu. Astfel a contribuit la educația estetică a elevilor, la dezvoltarea gustului lor muzical. Exemplul patriotismului compozitorului, al muncii lui încordate, perseverente, i-a însuflețit pe elevi, le-a trezit dorința de a avea și ei asemenea mari calități.

Cu prilejul altrei ore de dirigenție am vizionat filmul documentar „Locul nostru în Univers”. În cea de a doua parte a orei, în discuțiile purtate cu elevii, am insistat asupra caracterului reacționar al concepțiilor neștiințifice despre Univers, asupra faptului că nici unul din fenomenele din realitate nu confirmă afirmațiile mistice în legătură cu Universul. De aici am ajuns apoi la concluzia necesității de a combate astfel de afirmații și la mijloacele și căile prin care putem lupta împotriva lor pentru a răspindii adesea științific.

Pentru orele în care urmează să folosesc metoda conversației am anunț dinainte tema și problemele

ce urmează să fie discutate. Totodată împart clasa pe grupe și repartizez fiecărui grupă cite o problemă pe care să o pregătescă. Așa, de exemplu, pentru ora în care a fost discutată tema „Din realizările regimului democrat-popular”, un grup de elevi a pregătit date din domeniul industriei, un alt doilea din domeniul agriculturii și al treilea din domeniul științei și culturii. În același timp cer că întreaga clasă să se pregătească pentru a da răspuns la anumite întrebări. De exemplu, la tema „Din realizările regimului democrat-popular” întreaga clasă a trebuit să se pregătească pentru a arăta ce a dat regimul democrat-popular întreruptional.

Unii diriginti socotesc că orele în care se analizează munca elevilor sunt foarte simple și ușor de realizat: un elev prezintă o dare de seamă, apoi urmează discuții și, la urmă, angajamente și hotăriri. Dar pentru a-și atinge cu adevărat scopul educativ, aceste ore trebuie să determine o frântuire puternică în rîndul elevilor, să-i facă să-și analizeze cu profunzime propria lor munca. Ele trebuie să ducă totodată la dezvoltarea spiritului colectiv, a simțului de răspundere a atitudinii critice și autocritice. Or, prin metode ca cea de mai sus nu se ajunge întotdeauna la astfel de rezultate. De aceea am încercat să folosesc și alte metode. Am extras pe un tablou notele fiecărui elev din clasă, numărul de absențe, întîrzieri însemnări în condiție. În prima parte a lecției am vorbit despre rezultatele dobîndite de muncitorii din diferite sectoare de activitate, despre eroismul lor în muncă, despre mindria de a fi muncitor fruntaș. După aceea le-am prezentat tabloul și le-am propus că după ce am vorbit despre succesele obținute în muncă de alții, să ne gîndim și la noi, la munca și la rezultatele noastre. Metoda s-a dovedit a fi foarte eficace. Ea i-a determinat pe elevi să-și analizeze activitatea prin prisma unor exigeante mai înalte, să gîndească în chip serios la îndatoririle lor, să vadă ce au de făcut pentru a-și îndrepta greșelile și lipsurile.

Pregătirea orelor de dirigenție îmi cere întotdeauna o munca minuțioasă. În primul rînd ceretă materialul bibliografic adecvat temei respective, pentru a mă clarifica din punct de vedere teoretic. Apoi caut material ilustrativ din literatura beletristică, diafilme, tablouri și material care să-mi servească la legarea temei de realitatea clasei. În ceea ce privește modul cum se va desfășura ora îmi stau la îndemînă întotdeauna o sumedenie întreagă de metode. Problema este însă de a găsi de fiecare dată pe cea mai potrivită și mai eficientă dintre ele.

Prof. NINA CEAIKOVSKI
diriginta clasei a VIII-a „J. de la Scoală medie „Dimitrie Cantemir“ din București

Lucrările personale pentru obținerea gradului II

Stimulent pentru activitatea creatoare

Ia examenele pentru obținerea gradului II didactic se acordă o mare atenție lucrările personale ale candidaților. Acestea reflectă preocuparea lor pentru imbuințarea permanentă și sistematică a metodelor de muncă și oglindesc în același timp străduințele lor față de ridicarea continuă a nivelului profesional, ideologic și politic. Cerințele care se pun față de lucrările personale reprezintă un îndemn la profundarea muncii proprii, la cercetarea teoretică generalizatoare a problemelor pe care le ridică ea și la rezolvarea acestor probleme de pe o poziție științifică.

Unele din lucrările personale prezentate la examenul din seara ianuarie 1962, specialitatea socialism științific și economic politică, la I.P.C.D.-Cluj constituie o contribuție valoroasă la imbuințarea procesului de predare a acestor obiecte. Printre acestea amintim lucrările personale ale profesorilor Ioan Mureșan și Vasile Sălăjeanu, ambii din Satu Mare. Prima tratează „Metodica organizării și desfășurării lecției la tema Legea economică fundamentală a socialismului”, iar cea de a doua „Metodica organizării și desfășurării lecțiilor din cadrul temei Relațiile agrare în socialism”.

Din lucrări se desprinde preocuparea autorilor de a prelucra, analiza și sintetiza materialul concret luat din experiența lor de la catedră. Sunt prezentate o serie de soluții valoroase privind felul în care au folosit compararea unor fapte, procedee pentru reliefarea esențialului, pentru stabilirea legăturilor cauzale între diferențe fenomene, se arată mijloacele folosite și rezultatele la care s-a ajuns. Lucrările amintite cuprind o fundamentare teoretică a importanței temelor tratate, prezintă conținutul principal de idei al lecțiilor, arată scopurile urmărite, sarcinile didactice principale care au trebuit rezolvate în fiecare lecție, tipurile de lecții folosite, iar în cadrul lecțiilor metodele, procedeele și materialul didactic utilizat. La sfîrșitul lucrărilor autorii prezintă concluziile pe care le trag din analiza muncii lor.

Din felul cum sunt abordate unele probleme principale în lucrările amintite rezultă buna orientare ideologică, cunoașterea profundă a documentelor de partid și construirea lecțiilor pe baza lor, cunoașterea realității concrete, temeinicele cunoștințe de specialitate și pedagogice ale autorilor.

Așa, de pildă, autorul lucrării privind legea economică fundamentală a socialismului arată că în predarea economiei politice trebuie să se prezinte în primul rînd ideea generalizatoare și apoi să se dea exemple pentru a argumenta. El a început expunerea despre legea economică fundamentală a socialismului prin a sublinia că în orice orinduire socială relațiile de producție al căror element esențial este forma de proprietate asupra mijloacelor de producție de

termină în mod obiectiv atât scopul producției cât și mijloacele pentru realizarea acestui scop, menținând că acestea sunt exprimate de legea economică fundamentală a orinduirii respective. În continuare autorul arată că profesorul, folosind metoda conversației, face apel la cunoștințele elevilor despre legea plusvalorii, legea economică fundamentală a capitalismului. Se scot în evidență rolul proprietății privat-capitaliste în determinarea scopului producției capitaliste, că și mijloacele folosite pentru atingerea acestuia. Urnează apoi ideea că în socialism, datorită schimbării formei de proprietate asupra mijloacelor de producție, se schimbă radical atât scopul producției cât și mijloacele pentru realizarea acestui scop. În condițiile cind mijloacele de producție sunt în proprietatea socialistă, relațiile dintre oameni sunt relații de colaborare și ajutor reciproc, nu mai există exploatarea omului de către om, iar scopul producției este determinat de această situație. Schimbău-se relațiile de producție, proprietatea asupra mijloacelor de producție, în conformitate cu această situație apar și acțiunile noii legi, legile orinduirii socialistice.

După aceasta se formulează legea economică fundamentală a socialismului.

După discuțiile cu elevii și după formularea definiției legii fundamentale a socialismului se pune problema analizei cerințelor ale legii economice fundamentale a socialismului. Autorul arată că în această problemă profesorul se poate baza pe cunoștințele însușite de elevi din alte lecții de economie politică și îndeosebi din lecția în care a fost tratată legea plusvalorii ca lege economică fundamentală a orinduirii capitaliste. Bazindu-se pe aceste cunoștințe el subliniază apoi că cerințele legii economice fundamentale a socialismului constau în largirea și perfecționarea neconveniente a producției pe baza tehnicii înaintate, în scopul satisfacerii că mai depline a nevoilor mereu crescătoare ale tuturor membrilor societății și ale dezvoltării lor multilaterale. Pentru explicarea pe larg și adâncirea acestei idei autorul face comparație cu legea plusvalorii, subliniind superioritatea orinduirii socialistice. În acest scop folosesc grafice care ilustrează creșterea producției sociale și a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii, că și tabele cu date comparative.

In concluzia lecției se arată că partidul clasei muncitoare, cunoșind cerințele legii economice fundamentale a socialismului, organizează și îndrumă activitatea de construire a socialismului în direcția cerințelor impuse de ea. Ca urmare politica partidului merge pe linia dezvoltării cu precădere a producției mijloacelor de producție, care constituie o condiție a lărgirii neîntrerupte a producției sociale. În atenția partidului marxist-leninist stă grija pentru progresul tehnicii, intrucât ace-

ta constituie o condiție importantă pentru creșterea neconveniente a producției sociale. Se subliniază cu acest prilej caracterul științific al politicii partidului.

Lucrarea privind predarea temei „Relațiile agrare în socialism” cuprinde de asemenea aspecte interesante cu privire la predarea economiei politice. Pentru a trata structura agriculturii socialistice în țara noastră autorul trece direct la prezentarea gospodăriilor agricole de stat, S.M.T.-urilor și gospodăriilor agricole colective. Prezentarea gospodăriilor agricole de stat începe cu definirea lor, arătându-se că ele sunt mari întreprinderi agricole bazate pe proprietatea de stat asupra mijloacelor de producție, că toate mijloacele de producție de care dispun – pămîntul, tractoarele, mașinile agricole, semințele – precum și rezultatele producției sunt proprietatea statului, că ele reprezintă forma superioară de organizare a producției agricole din patria noastră. Urnează explicațiile care arată că proprietatea de stat reprezintă proprietatea întregului popor, G.A.S.-urile folosesc tehnica ca mai înaintată, care le permite mecanizarea complexă a proceselor de producție, obținând o înaltă productivitate a muncii. Apoi autorul prezintă structura organizatorică a gospodăriilor agricole de stat, organizarea muncii în aceste unități, precum și sarcinile care le stau în față. În același fel procesul și în tratarea S.M.T.-urilor și G.A.C.-urilor, arătând specificul fiecărui.

Intrucât în predarea problemelor din această temă profesorul poate folosi în mare măsură cunoștințele elevilor dobîndite în diferite imprejurări, autorul arată că este indicată o pregătire prealabilă care să conste în vizitarea unor expoziții privind dezvoltarea economiei, vizionarea de filme cu conținut legat de tema respectivă, citirea unor opere literare adecvate, vizite la G.A.S., G.A.C. și altele. El arătă că a folosit în acest scop practica pe care au efectuat-o elevii la G.A.S. Vetiș și a organizat o vizită la G.A.C. Păulești.

Vizita la G.A.C. Păulești a fost pregătită și organizată temeinic. Din timp s-a întocmit o tematică pe baza căreia elevii aveau ca sarcină să urmărească anumite probleme. În timpul vizitei a fost organizată și o discuție a elevilor cu tov. Marin Zidaru, președintă gospodăriei agricole colective, Erou al muncii socialistă, și cu alți colectivisti, care au răspuns la problemele ridicate de elevi. Vizita la G.A.C. Păulești a constituit un bun prilej ca elevii să cunoască organizarea gospodăriei, procesul de producție din agricultura socialistă, să afle despre lupta colectivistilor pentru întărirea gospodăriei lor colective, care atrage după sine ridicarea nivelului lor de trai material și cultural.

La lecție, întrebuiind metodă de conversație, profesorul a folosit din plin cunoștințele elevilor dobîndite în timpul vizitelor și în alte imprejurări. În timpul predării accentul a fost pus pe problemele esențiale pe care elevii le-au observat în timpul vizitei: lămurirea problemelor legate de dezvoltarea multilaterală și consolidarea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective, retribuirea muncii și repartițarea produselor în G.A.C. și altele.

Concluzia generală la care s-a ajuns în urma tratării problemelor din tema „Relațiile agrare în socialism” este că agricultura socialistă este superioară celei capitaliste.

Aceste lucrări, ca și altele prezentate la examenul de gradul II – lucrări elaborate în spirit științific, în lumina celor mai recente documente de partid – dovedesc în mod clar că sistemul actual de perfectionare a cadrelor didactice stimulează activitatea creatoare a profesorilor noștri.

EMIL BALLA
lector la I.P.C.D. Cluj

„Ce profesie să ne alegem?”

Această întrebare și-o pun în fiecare an sute și mii de tineri din patria noastră. Alegerea profesiunii este pentru ei una din cele mai însemnante probleme de viață. Profesorul și în special dirigintele este cel dintii chemat să-i ajute în rezolvarea acestei probleme atât de complexe.

La începutul acestui an școlar am fost repartizat să lucrez ca dirigintă la clasa XI-a „A” reală a școlii nr. 11 - „Scoala medie „Alexandru Vlahuță“ din Rîmnicul Sărat. Deseori, fie la orele de dirigenție, fie în alte ocazii am discutat cu elevii mei despre viitoarea lor profesiune. Unde și în ce se găsește o profesie să se îndrepte Alții însă, îmi vorbeau cu multă pasiune despre profesiunea împotriva lor pentru a răspindi adesea științific.

Pentru orele în care urmează

să folosesc metoda conversației

am anunț dinainte tema și problemele

nehotărți spre o profesie potrivită cu aptitudinile lor am organizat o oră de dirigenție cu tema „Ce voi deveni în viață“. Cum era și firesc, discuțiile pe această temă au stîrnit un interes deosebit în rîndurile elevilor. Tot pentru a-i sprijini pe elevi în alegerea profesiunii am organizat o altă oră de dirigenție, discuții pe tema „Cum să muncesc ca să devin un cetățean de nădejde al patriei mele“. Si la această oră discuțiile au fost deosebit de fructuoase.

Căutând să cunoasc că mai bine inclinații și aptitudinile fiecărui elev în parte caut să dau fiecărui elev o orientare justă, aşa ca să-și găsească cu adevărat locul cel mai potrivit în viață.

VASILE N. UTA
Rîmnicul Sărat

De la corespondenți și cititori

"Daruri de 8 Martie pentru mamele și învățătoarele noastre"

La cercurile de filatelie

Filatelia este o preocupare instructivă, pasionantă care vine în sprijinul procesului de învățămînt lărgind sfera cunoștințelor elevilor. Prin cunoașterea mărcilor emise de Direcția Generală a P.T.T. după anumite tematici elevii își întregesc cunoștințele pe care le capătă la lecții.

Foarte interesană de filatelie, mulți elevi din Capitală s-au înscris la cercul de filatelie care funcționează în cadrul Palatului Pionierilor sau la cercurile filatelice existente pe lîngă diferite cluburi.

Pentru o îndrumare mai bună a activității filatelice a elevilor, Asociația filateliștilor din R.P.R., sprijinată de secția de învățămînt și cultură și organizațiile de tineret, a început organizarea cercurilor filatelice și în școli. Primele cercuri filatelice s-au organizat la Școala de 8 ani nr. 10 „Emilia Irza” din cartierul Floreasca și la Școala de 8 ani nr. 123, urmate apoi de alte școli din Capitală.

În cadrul cercurilor filatelice se tratează anumite teme legate de o serie de emisiuni. De pildă, în legătură cu emisiunile de mărci poștale „Centenarul grădinii botanice din București”, „Plante industriale” și „Plante medicinale” s-a discutat despre flora țării noastre și s-au pre-

zentat plante specifice acesteia. Emisiunile prezintă un interes deosebit în special pentru elevii clasei a V-a care studiază botanică și care colecționează în ierbările lor diferite plante.

În cadrul cercului filatelic se poate vorbi și despre emisiunea de mărci poștale „Oameni de știință români”, despre emisiunea „Figuri ale oamenilor de știință, cultură și artă”, datorită cărora elevii filateliști au prilejul să-și lărgescă cunoștințele despre Anghel Saligni, V. Babeș, Aurel Vlaicu etc.

Si cunoștințele de istorie ale elevilor pot fi îmbogățite prin prezentarea unor emisiuni legate de evenimentele istorice ca „Aniversarea a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din România”, „Al III-lea Congres al P.M.R.”, „Unirea Țărilor Române” etc.

Deosebit de mult îi atrag pe elevi mărcile închinăte sportului – schiului, oinei, patinajului, sănișului, inotului etc.

Unele emisiuni au caracter mobilizator, de îndrumare. Iată cîteva dintre ele: „Pioneri, școlari, copii, îngrăjiți animalele tinere!” sau „Spic cu spic, patriei snap”. La educarea elevilor, la dezvoltarea dragostei lor pentru patrie contribuie și discuțiile în jurul unor emisiuni, care popularizează marile realizări dobîndite de oamenii muncii, sub conducerea partidului, în anii puterii populare.

Organizarea cercurilor filatelice în școli este bine venită și această inițiativă a Asociației filateliștilor din R.P.R. ar trebui sprijinită de către toate cadrele didactice.

S. GLEB

Şezătoare închinată operei lui Ion Creangă

Elevii clasei a VII-a de la Școala de 8 ani din Ionășeni au organizat sub conducerea profesorilor la căminul cultural din sat o șezătoare închinată operei marei povestitor I. Creangă.

Şezătoarea a inceput prin prezentarea biografiei lui Creangă de către un elev. Un alt elev a citit apoi „Povestea lui Stan Pătitul”. În continuare corul școlii a interpretat cîntecul „Pupă-

za din tei”. Șezătoarea a luat sfîrșit prin prezentarea dramatizării povestii „Soacra cu trei nurori”.

Încurajați de entuziasmul participanților la această primă șezătoare, profesorii și elevii își propun să organizeze și alte șezătoare contribuind în felul acesta la ridicarea nivelului cultural al vieții satului.

B. VLAD
Trușești

Bogată activitate extrașcolară

Activitatea extrașcolară aduce o contribuție însemnată la educarea comunistă a elevilor. Ea le lărgeste orizontul cultural, îi pregătește pentru muncă, le dezvoltă aptitudinile și inclinațiile în domeniul științei, artei și literaturii.

Printre activitățile extrașcolare un rol deosebit de însemnat îl joacă excursiile înțelegerind însemnatatea lor, cadrele didactice de la școală medie din Urziceni au organizat, în colaborare cu organizația U.T.M. din școală, o excursie la București. Elevii au vizitat cu acest prilej Muzeul de istorie a partidului, muzeele „Grigore Antipa”, „George Enescu”, sala Palatului R.P.R., au vizionat spectacole. Excursia a contribuit mult la dezvoltarea cunoștințelor elevilor și a făcut

elevilor și întîlnirile lor cu muncitori fruntași, cu oameni de știință și cultură. O asemenea întîlnire, în cadrul căreia elevii au stat de vorbă cu scriitorul Dumitru Almaș, a avut loc nu de mult la școală din Urziceni. Scriitorul le-a vorbit elevilor despre viață și lupta lui Nicolae Bălcescu. Cu alte prilejuri elevii au ascultat intereseante confrințe despre originea și evoluția omului, despre apariția vieții pe pămînt, despre somn și vis.

Foarte atractive sunt pentru elevi și vizionările de spectacole. Ei au asistat astfel la un spectacol cu piesa „Nota zero la purtare” de V. Stoenescu și O. Sava, la concerte date de corul școlii, de soliști și instrumentiști din rândurile elevilor.

Actiuni comune

Elevii români, maghiari și germani de la Școala de 8 ani nr. 14 din Sibiu sint legați prin frumosă și trainică prietenie. Profesorii, diriginții, contribuie la consolidarea acestei prietenii prin multiple acțiuni cu caracter educativ pe care le organizează în școală.

Deseori s-au organizat de pildă excursii care au constituit un prilej de lărgire a orizontului copiilor și în același timp minunate clipe de destindere, de voie bună ca și prilej de întărire a prieteniei. De asemenea, s-au organizat serbări în care copiii români, maghiari și germani au

cîntat împreună, au dansat laoală dansuri populare românești și ale naționalităților conlocuitoare, au interpretat scenete. Organizația de pionieri a inițiat adunări cu teme ca „Poetii noștri cîntă partidul”, „Atmul în slujba păcii”, sau adunări în care s-a vorbit despre prietenie, despre viața nouă pe care o trăiesc naționalitățile conlocuitoare din patria noastră.

Despre spiritul de prietenie în care sunt educați elevii școlii s-a vorbit și la lectoratele cu părintii.

EUG. NUTESCU
Sibiu

„Aplicăm în producție cunoștințele dobîndite în școală”

Cu prilejul unei discuții recente numeroși muncitori-elevi ai școlii medii serale de pe lîngă uzinele „Progresul” din Brăila au arătat cum folosesc în munca lor cunoștințele cîpătate în școală.

Frezerul Gabriel Gherco de la secția mecanic-șef a arătat, de pildă, că studiul matematicii și fizicii l-a ajutat să folosească rational utilizul modern, să studieze schemele cinematice ale noilor mașini folosite în uzină. El s-a referit în mod concret la reglarea frezelor moderne, care se bazează pe formule matematice complicate, ce îmbină elemente de trigonometrie, geometrie și algebră.

La presa de 2.500 tone a arătat forjorul Florea Neicu, se lucrează cilindri de laminor și bandaje pentru reductoare. În executarea acestor operații cunoștințele insușite la școală sunt folosite din plin. Calculul materialului necesar se bazează pe elemente de geometrie, iar precizia execuției pieselor forjate este asigurată de cunoașterea legilor dilatației termice.

Si alii muncitori-elevi au întărit exemple asemănătoare, subliniind că în acest fel munca lor este mai rodnică, deoarece cunoște în mod științific procesele de producție pe care le efectuează. De exemplu electricianul Ion Dragomir de la secția electrocare a arătat că aplicarea cunoștințelor de fizică privind limitele de încărcare și descărcare a acumulatorilor, gradul de concentrație a acidului sulfuric, l-a îngăduit să prelungescă durata de funcționare a unui acumulator pentru electrocar de la 4–5 luni la 8–9 luni.

Această discuție i-a mobilizat pe tinerii muncitori să studieze tehnica, să aplique în producție pe o scară din ce în ce mai largă cunoștințele insușite în școală.

Prof. N. TRUFAȘU
Școala medie serială
„Progresul”-Brăila

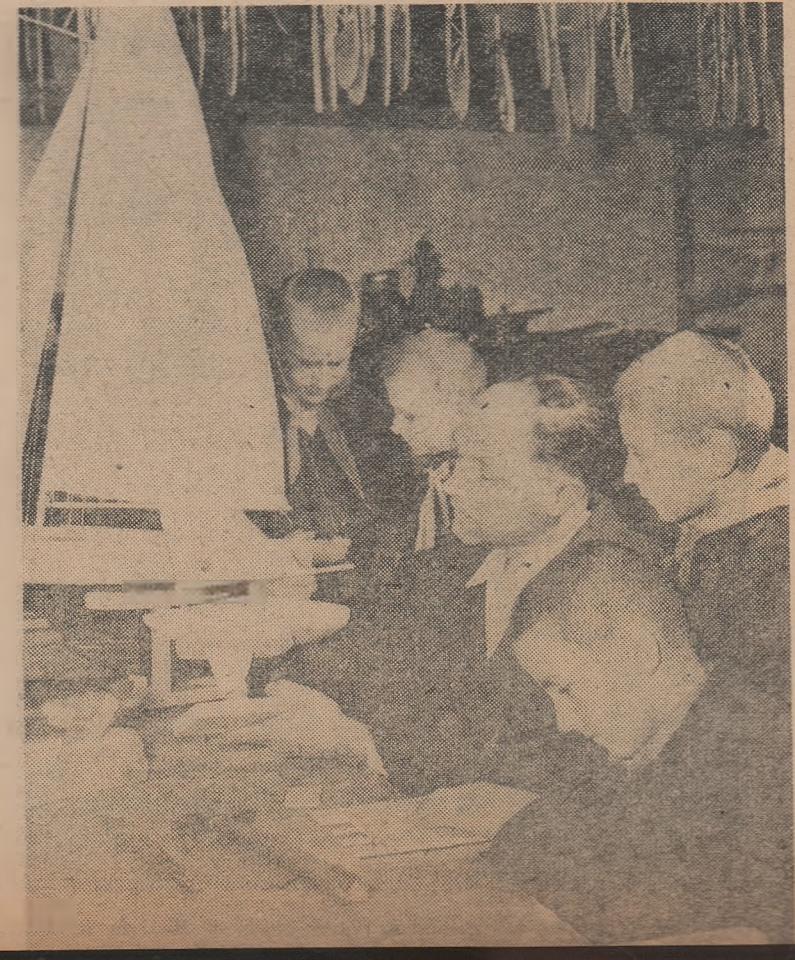
Pentru o largă difuzare a cărții

Pentru a dezvolta interesul elevilor față de literatura beletristică, științifică și tehnică, în școală noastră se organizează cu prilejul anumitor evenimente, date comemorative, aniversări etc., expoziții, panouri și vitrine de cărți nouă apărute, albume tematice, tabele de noi achiziții. De asemenea au loc recenzii, procese literare, seri de basm, lecturi în colectiv și discuții pe marginea cărților citite.

O mare atenție se acordă recomandării cărților legate de cunoștințele prevăzute în programele de învățămînt.

Larga difuzare a cărților în rîndul elevilor a contribuit la dezvoltarea orizontului lor cultural. Pe elevii noștri îi interesează tot ceea ce e nou. Ei se ocupă cu pasiune de zborul omului în Cosmos, de evenimentele internaționale, vor să aibă în bibliotecile lor cele mai bune cărți.

SILVIA GHEORGHIU
bibliotecară la Școala medie nr. 20 „Gh. Șincai”, București

Serbarea elevilor

La Școala de 8 ani nr. 3 din orașul Sighet a avut loc de curînd o frumoasă serbare pregătită de elevi sub îndrumarea cadrelor didactice.

Prima parte a serbării a fost închinată iernii — anotimp atît de îndrăgit de copii. Micii artiști au recitat poezie ale claselor noștri despre iarnă și au interpretat dansurile „Fulgi de nea”, „Jocul pinguinilor și al oamenilor de zăpadă” și „Bulgări de zăpadă”.

Bogatul și variatul program al serbării a cuprins și alte puncte, care au stîrnit numeroase aplauze și admirăția spectatorilor. Printre acestea se numără în deosebi corurile „Înainte”, „Bucuriie în colectivă”, „Partid, iubit parinte” și „Salutul cravatelor roșii”, ca și montajul literar-muzical, „Balada Patriei”, în care micii interpreți au prezentat publicului scene din trecutul de luptă al poporului nostru.

Întîlnirea viitorilor învățători cu scriitorul Șerban Nedelcu

Recent, în sala de festivități a Școlii pedagogice din Cimpulung-Muscel a avut loc o întîlnire a cadrelor didactice și elevilor școlii cu scriitorul Șerban Nedelcu.

Pările de interes au fost discuțiile purtate cu acest prieten pe marginea recentului roman al scriitorului, „Învățătorii”. Întrebările puse de elevi, pările lor, unele observații formulate de ei au dovedit că romanul nu fusese doar o simplă lectură, ci obiectul unui temeinic studiu. O elev din anul V. de școală, a vrut să cunoască tainele laboratorului de creație al autorului, calea documentării sale. Un alt elev a vrut să afle dacă

Ioana, una din eroinele romanului, se va reabilita în viitorul volum.

Cadrelle didactice care au participat la discuții au vorbit despre viața grea a slujitorilor școlii în anii regimului burghezo-mosieresc, au analizat diferite personajii.

Scriitorul Șerban Nedelcu a răspuns la toate întrebările puse, dind multe amănunte în special despre modul în care s-a documentat pentru elaborarea romanului.

Întîlnirea a constituit un binevenit prilej de a dezbatе probleme legate nemijlocit de nobila profesiune de educator.

I. RADU

Concursul cultural-artistic al pionierilor

Nu de mult s-a desfășurat în sala căminului cultural din comuna Bogza, raional Rimnicu Sărat, faza intercomunală a concursului cultural-artistic al pionierilor.

Cei 328 de pionieri din comunele Bogza, Sihlea, Voezin, au prezentat în fața juriului și a salii pline de spectatori rezultatul unei munci perseverente.

Unele colective de pionieri au cîștigat cu această ocazie dreptul de a participa la faza raională a concursului. Printre acestea se

numără corul pionierilor de la Școala de 8 ani din comuna Sihlea, care s-a prezentat ca un colectiv artistic omogen și talentat. Si echipa de dansuri a pionierilor din comuna Bogza și-a cîștigat pe drept meritul de a participa la faza raională. Totodată, colectivul de teatru al pionierilor din comuna Voezin a obținut locul întâi pentru talentul cu care a interpretat o piesă de actualitate.

ALECU GH. CROITORU

BIBLIOGRAFIE

A apărut revista
NATURA
seria Geografie-Geologie,
nr. 1, ianuarie-februarie 1962

În sumar :

- L. Rădulescu, C. Herbst :** Lupta pentru o concepție științifică în geografia românească.
- St. Airinei :** Contribuții geofizice la cunoașterea subsolului R. P. României.
- C. Grigorescu :** Agricultura R. P. României în etapa desăvîrșirii construcției sociale.
- H. Grumăzescu, C. Stănescu, A. Popova, E. Nedelcu :** Delta Dunării.
- I. Hirjoabă :** Asupra prezenței lui Bos sp. în prundișurile de la Brăhăștei, raionul Tecuci.

- I. Popovici, C. Nedelcu :** Concentrarea industriei pe valea Trotușului.
- M. Bizerea :** Asupra numelui orașului Timișoara.
- F. Crep :** Metode și procedee folosite în predarea geografiei în învățămîntul serial.
- R. Givulescu :** Alcătuirea unei colecții de fosile.
- Gh. Cristescu :** Itinerar de excursie.
- V. Cucu :** America Latină. Aspekte economice și politice actuale.
- I. Roșca :** Polii pămîntului.
- A. Popova :** Samoa de Vest.
- Informații, Recenzii, Calendar geografic pe luniile martie-apriliie, Cronică, Din activitatea S.S.N.G.**

Consfătuire privind tratatul de istorie a pedagogiei românești

Institutul de științe pedagogice și-a inseris în planul său de activitate elaborarea unui tratat de istorie a pedagogiei românești. Tratatul va constitui un studiu științific amplu, care va analiza în lumina învățăturii marxist-leniniste practica și gîndirea pedagogică de pe teritoriul țării noastre, precum și dezvoltarea instituțiilor educative în diferite perioade istorice, din cele mai vechi timpuri și pînă azi.

Lucrarea va însăși lupta poporului nostru pentru cîștigarea drepturilor sale la educație, învățămînt și cultură, va prezenta chipul militanților progresiști pe tărîmul învățămîntului și pedagogiei va dezvăluî esența de clasă și limitele teoriei și practicii educative, lupta între teoriile pedagogice progresiste și cele reacționare.

Un loc important se va acorda luptei Partidului Comunist din România pentru școală și cultură democratică, precum și realizările obținute în domeniul școlii și pedagogiei din țara noastră în anii puterii populare. Lucrarea va scoate la iveală ceea ce este esențial în precizarea trăsăturilor noii tradiții pedagogice din patria noastră, care continuă și dezvoltă creator tradiția progresistă a trecutului în tot ceea ce are ea mai bun.

Tratatul este conceput în trei părți. Partea I va cuprinde educația în orînduirea comunei primitive, procesul instructiv-

educativ și concepțiile pedagogice și-a inseris în planul său de activitate elaborarea unui tratat de istorie a pedagogiei românești. Tratatul va constitui un studiu științific amplu, care va analiza în lumina învățăturii marxist-leniniste practica și gîndirea pedagogică de pe teritoriul țării noastre, precum și dezvoltarea instituțiilor educative în diferite perioade istorice, din cele mai vechi timpuri și pînă azi.

După o serie de acțiuni premergătoare — sedințe, comunicări la sesiuni științifice, dezbatere în coloanele „Revistei de pedagogie” a proiectului de tratat etc. — colectivul care participă la elaborarea lui au strîns și prelucrat o serie de documente școlare inedite și de manuscrise, au reconsiderat și prezentat sub formă de articole și monografii figuri de pedagogi, au întocmit studii asupra unor școli care nu au fost cercetate pînă acum de pe o poziție științifică (Școala de la Cotnari, Schola graeca et latina din Tîrgoviște etc) și au studiat problema legislației școlare.

In zilele de 23 și 24 februarie, Institutul de științe pedagogice a organizat o confațuire la care au participat istorici, specialiști în domeniul istoriei literaturii române și cercetători în probleme învățămîntului și pedagogiei românești din întreaga țară, pentru a se cunoaște stadiul lucrărilor. S-au dezbatut îndeosebi problemele privitoare la partea I a tratatului. Lucrările confațuirii au fost conduse de

prof. dr. Stanciu Stoian. Prof. univ. St. Birsănescu, responsabilul părții I, a prezentat un referat în care a scos în evidență stadiul cercetărilor și a pus în dezbatere probleme privitoare la izvoarele documentare, la modul prelucrării materialului și la planul general al lucrării. Un alt referat, prezentat de V. Bunescu și A. Coman, a pus în discuție cîteva probleme în legătură cu cercetarea istoricului școlii și gîndirii pedagogice din Transilvania.

In discuțiile ce au urmat s-au adus noi contribuții la stabilirea izvoarelor, arătindu-se că trebuie să se utilizeze și izvoarele narrative, să se cerceteze arhivele locale, folclorul, să se studieze însemnările de pe cărți, manuscrise, ca și cartografia veche.

De asemenea a ieșit la IV-a necesitatea de a se continua publicarea culegerii „Din istoria pedagogiei românești”, de a se elabora o antologie a pedagogiei românești și de a se tipări culegeri de documente și manuscrise, ca lucrări premergătoare și anexe la Tratat.

Participanții la confațuirea s-au angajat să facă toate investigațiile științifice necesare — cercetare de documente inedite, manuscrise, fonduri vechi de cărți etc. — spre a se realiza la timpul propus această lucrare așteptată cu interes de cadrele didactice din țara noastră.

Concursuri

română, Facultatea de filologie, poziția 10.

— Postul de asistent la disciplina curs practic, catedra de limba rusă, Facultatea de filologie, poziția 6.

— Postul de preparator la catedra de limba rusă, Facultatea de filologie, poziția nr. 15.

— Posturile de asistent la disciplina curs practic de limba germană și gramatica limbii germane, catedra de limbi străine, Facultatea de filologie, pozițile nr. 14 și 20.

— Postul de asistent la disciplina curs practic de fizică generală, catedra de fizică, Facultatea de matematică-fizică, poziția 9.

Pentru a participa la concurs cei interesați vor înainta în termen de o lună de la publicarea prezentului anunț o cerere adresată Institutului pedagogic din Timișoara, b-dul. V. Pirvan nr. 4, însoțită de următoarele acte: copie de pe actele de studii; certificat de caracterizare a activităților profesionale și obștesti, eliberat de instituția în care își au funcția de bază; certificat de vechime în muncă, eliberat de unitatea în care lucrează; memorial de activitate didactică-științifică, semnat de candidat; autobiografie.

Concursul se va desfășura în localul Institutului pedagogic de 5 ani din Timișoara, b-dul V. Pirvan nr. 4. Data desfășurării concursului va fi anunțată ulterior.

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII DIN BUCUREȘTI anunță scoaterea la concurs a unui post de conferențiar la disciplina chimie și materiale de construcții, Facultatea de hidrotehnica, poziția 14 din statul de funcționi, catedra de chimie și materiale de construcții.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor depune la rectoratul Institutului de construcții din București, b-dul. Tolbuhin nr. 80, raionul 23 August, în decurs de o lună de la publicarea prezentei, următoarele acte:

— copie legalizată de pe actul de studii;

— lucrările științifice, intr-un exemplar;

— certificat de caracterizare a activității profesionale, eliberat de instituția unde și au funcția de bază, sau recomandarea șefului de catedră, dacă funcționează în învățămîntul superior;

— certificat de vechime în muncă, eliberat de instituția unde lucrează;

— memorial de activitate didactică-științifică.

Data concursului se va anunța ulterior. Informații suplimentare se primesc la rectoratul instituției, telefon 49-53.

Chiar de la primul lor spectacol, elevii clasei a X-a de la Școala medie „N. Bălcescu” din Capitală au obținut aplauzele colegilor.